DEVRİMCİ İŞÇİ

Özel Sayı 4 | 11 Eylül 1987 | 0,50 DM

CEZAEVLERİNDEKİ DİRENİŞ GERÇEK BİR DEMOKRASİ MÜCADELESİ ÖRNEĞİ OLUŞTURDU

Birkaç eski burjuva siyasetçisinin yasağıyla kamuoyu meşgul edilirken ve bu sorunun çözümü amacıyla referanduma başvurulurken, cezaevlerindeki direniş, gerçek yasaklıların kimler olduğunu bir kez daha gündeme getiriyordu. Bu direnişler, bir yönüyle de, ülkemizdeki rejimin baskıcı ve faşist karekterini açığa çıkarıyor, öte yandan ise Türkiye'de demokrasinin ve insan haklarının hangi güçler tarafından savunulduğunu çarpıcı bir şekilde gözlerönüne seriyordu.

Demirel ve Ecevit gibileri, kendi üzerlerindeki geçici yasak kararını bir basamak olarak kullanarak Özal hükümetine karşı muhalefet oluşturmaya ve toplumsal tepkileri kendi peşlerine takmaya çalışırken, cezaevlerindeki devrimciler Açlık Grevi yoluyla bu oyunu bozuyorlardı. Bu eylemler referandum sürecinde önemli bir siyasi kampanya işlevi görüyor, kitlelere devrimciler en zor şartlarda da olsa siyasi gerçekleri açıklama görevini yerine getiriyorlardı.

Cezaevlerindeki Açlık Grevleri, Türkiye'de asıl yasaklıların kim olduğu sorusuna da net bir cevap verilmesini sağlıyordu. Asıl yasaklı olan devrimcilerin, işçilerin, emekçilerin, ve Kürt halkının durumlarını gizleyerek sürdürülen yasakları delme mücadelesinin sahte bir demokrasi oyunu olduğu böylece açığa çıkıyordu. Devrimciler, egemen sınıfların kendi iç sorunları nedeniyle konulmuş olan yasaklarla ilgili olarak bazı burjuva odaklar tarafından sürdürülen kampanyaya müdahale ediyorlardı. Böylece, bu kampanyanın, ezilen sınıf ve tabakalarla ilgili olmadığı, referandumun halklarımıza kurulmuş bir tuzak olduğu, bu oyuna alet olunmaması gerektiği bir kez daha dile getiriliyordu. Üstelik kendilerini aç bırakarak siyasal arenaya fırlayan cezaevlerindeki devrimciler tarafından...

Ülke içinde ve Avrupa'da geniş bir çevre tarafından desteklenen Açlık Grevleri, talepleri, mesajları, örgütlendiriliş şekli ve katılım yönüyle gerçek bir demokrasi mücadelesi örneği oldu.

Bu yönünün yanısıra Açlık Grevleri'nin diğer önemli bir yönü de devrimci güçler arasındaki ilişki ve eylem birliği konusunda getirdiği yaklaşım olmuştur. Metris Cezaevi'ndeki rekabetçilik bir yana bırakılırsa diğer tüm cezaevlerindeki tutuklular birlikte hareket etmişlerdir. Bir-iki grubun fiyaka satmak, Açlık Grevleri'nin önderi biziz şeklinde hava basmak tutumu bir yana bırakılırsa, yaklaşık 15 dolayındaki cezaevinde kalan siyasi tutuklular birlikte hareket ederek sol saflarda epeydir unutulan bir yaklaşımı hayata geçirmişlerdir. Bu yaklaşım, somut sorunlar etrafında ve haklı talepler zemininde faşizme ve başkıcı-yasakçı sisteme karşı güç ve eylem birliği anlayışında ifadesini bulmuştur.

Son Açlık Grevleri'nde somutlanan bu yaklaşım yurtdışındaki sol ve devrimci güçlere örnek olması gerekmektedir.

Gençliğin Nisan Ayı'ndaki çıkışını, işçilerin bahar ve yaz aylarındaki grevlerini, aydınların ve tutuklu ailelerinin dernekleşme başarısını izleyen cezaevlerindeki direniş, faşizme karşı mücadelede önemli bir dönemeç oluşturmuştur. Talepleri ve hedefleri itibariyle birbirini bütünleyen bütün bu eylemler, kuşkusuz, önümüzdeki dönemin mücadelesine güç katan ve giderek aşılacak bir zemin olacaktır. Baskı ve yasak çemberi yavaş yavaş kırılmaktadır. Bunu herkes görmelidir. Görmelidir ki bu tür eylemlere yurtdışından verilecek desteğin önemi ve anlamı kavranabilsin.

Özetle, son Açlık Grevleri, hem faşizme karşı halklarımızın devrimci-demokratik iktidarı mücadelesi ve talepleri yönünden hem de sol içi ilişkiler ve birlik yönünden (hem ülke içinde, hem de yurtdışında) olumlu bir deney olmuştur. En önemlisi de, egemen sınıflar arasındaki sahte demokrasi kutuplaşması, kısmen de olsa son eylemlerle bozulmuştur.

Devrimcilerin Açlık Grevleri eyleminden öne çıkarmaları gereken ögeler bunlardır.

SÖZ SIRASI GERÇEK YASAKLILARDA!

Hükümet cezaevlerindeki direnişin etkisiyle ve kamuoyunun baskısıyla Askeri Cezaevleri'ni basına açmak zorunda kaldı. Başta Diyarbakır, Mamak, Metris olmak üzere bir çok cezaevini gören gazeteciler, eylemlerin haklı bir temele dayandığını belirten yazılar yazdılar.

Yüzlerce tutuklunun katıldığı Açlık Grevleri toplumun geniş bir kesiminden destek gördü. Tutuklu yakınları, çeşitli dernekler, aydın ve sanatçılar tutukluların eylemlerini çeşitli biçimlerde desteklediler.

DİDAR ŞENSOY

1934— ....

Tutuklu ailelerinin sembolü Didar Şensoy, 1 Eylül günü faşizmin kolluk kuvvetleri tarafından katledildi.

UNUTMAYACAĞIZ
HESABINI SORACAĞIZ

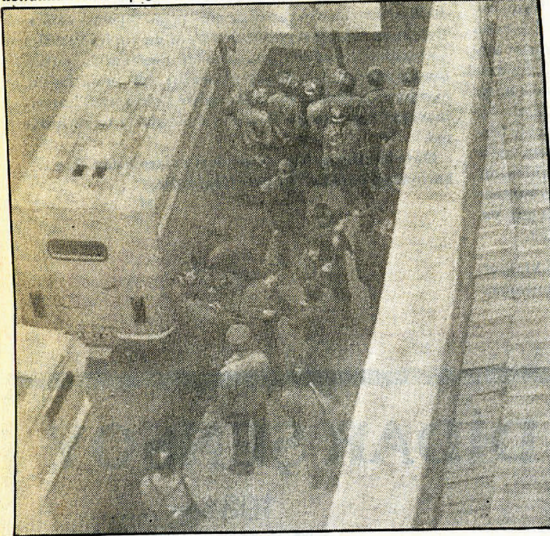
Yazısı ve röportajı 7.-8. Sayfada

SÖZ SIRASI GERÇEK YASAKLILARDA

Geçtiğimiz Temmuz ayının 9'unda Sağmalcılar Cezaevi'nde başlayan açlık grevi, bir süre sonra bütün Türkiye'ye yayılarak kamuoyunun ilgi alanı içerisine girdi.Sağmalcıların ardından Malatya E Tipi Cezaevi'ndeki devrimci tutuklular açlık grevine başladılar, bunları Eskişehir,Bursa, Diyarbakır, Erzincan, Gaziantep, Çanakkale, Metris, Mersin, Ankara Kapalı Cezaevi, Bartın, Antalya, Aydın gibi cezaevleri izledi. Bu cezaevlerinin bir bölümündeki devrimci tutuklular süresiz açlık grevi yaparken, bir bölümündekiler de diğer cezaevlerindeki direnişleri desteklemek amacıyla eyleme başladılar. Cezaevleri gerçeğinin kamuoyuna yansıması, şartlarda bazı düzelmeler meydana gelmesi ve son olarak gazetecilerin cezaevlerine girişine izin verilmesinden sonra açlık grevleri Ağustos ayı sonunda sona erdi. Açlık grevlerine, çeşitli siyasal gruplardan toplam 1000'e yakın devrimci ve yurtsever katıldı.

SAGMALCILAR VE SEVK ZİNCİRİ

9 Temmuz'da açlık grevine başlayan tutuklular, yaptıkları açıklamalarda, 12 Eylül Döneminde cezaevlerindeki uygulamalara değindikten sonra Sağmalcılar özelindeki sorunları dile getirdiler. Açıklamada şöyle denilmekteydi:**Sağmalcılar cezaevinde 1982 yılında kurumlaştırılan tek tip elbiseye karşı şimdiye kadar ciddi bir karşı çıkış gerçekleştirilemedi. Ancak biz Sağmalcılar cezaevinde kalan siyasi tutuklular olarak kendimizi direniş geleneğinin bir**

Tutuklular sevk zinciriyle hapishanede birbirine bağlanıyorlar ve mahkemeye böyle götürülüyorlar.

parçası olarak görüyor ve gecikmemize rağmen bundan sonra tek tip elbise uygulamasını kabul etmediğimizi açıklıyoruz.(...)Sağmalcılar Cezaevi'nde yaşanan diğer önemli bir sorun da sevk zinciridir. Tutuklulara insan gözü ile bakılmadığının bir ifadesi olan sevk zinciri mahkeme, hastane gibi yerlere gidip gelirken uygulanıyor. Mahkemeye giderken ikişer bağlanan tutukluların tümünün arasından uzun bir zincir geçirilmekte ve tutuklular mahkemelere tek bir zincire bağlı biçimde ortaçağ köleleri gibi götürülmektedir."

Sağmacılar Cezaevi'ndeki tutuklular açıklamalarında bunları vurguladıktan sonra taleplerini de şöyle belirtiyorlardı:**"Sevk zinciri kaldırılsın, tek tip elbise uygulamasından vazgeçilsin, kitap ve dergi yasağı kaldırılsın, yemeklere ve sağlık şartlarına özen gösterilsin, angarya çalışma durdurulsun, kantinde fahiş fiyatlarla çay ve yiyecek satılışına son verilsin, hücre hapsi, infaz yakma son bulsun."**

Sağmalcılar Cezaevi'ndeki 47 siyasi tutuklunun katıldığı açlık grevi, basına ve kamuoyuna ölüm orucu şeklinde açıklandıysa da eylemin daha sonra ölüm orucu değil, süresiz açlık grevi olduğu belirlendi. TKP-B ve Devrimci Sol davalarından yargılanan toplam 7 kişinin ölüm orucu şeklinde sunulan eylemi 26 Ağustos tarihinde sona erdi.

SADECE "ALNIMIZA MAHKUM YAZILMADIĞI KALDI"

Sağmalcılar'daki Açlık Grevi'nden 4 gün sonra bu kez Malatya E Tipi Cezaevi'nde kalan tutuklular eyleme başlamışlardı. Toplam 220 tutuklu ve hükümlü dışarıya gizlice çıkardıkları bir açıklama ile sorunlarını dile getiriyorlar ve haklarını elde etmenin tek yolu olan açlık grevine başladıklarını duyuruyorlardı. Çeşitli siyasi grupların davalarından hüküm giymiş devrimcilerin çoğunluğunu oluşturduğu Malatya E Tipi Cezaevi'ndeki sorunlar bizzat tutuklular tarafından şöyle sıralanıyordu: **"Sağlığımıza hiç özen gösterilmiyor, yemeklerimiz için günde 325 lira harcanıyor, havalandırma saatleri çok kısıtlıdır, 15 günde ancak 1 defa banyo yapabiliyoruz, faşistlerle aynı koğuşlarda yatmaya mecbur bırakılıyoruz, sık sık yapılan sayımlarla kişiliğimiz ayaklar altına alınmak isteniyor, tek tip elbise zorla giydirilerek güdümlü insan yaratılmak isteniyor, radyo dinlememiz yasak, haberleşme özgürlüğü sansür altında, açık görüşlerimiz çok kısıtlı."**

Malatya Cezaevi'ndeki tutuklular, sorunlarını bu şekilde ifade ettikleri açıklamalarında, **"alnımıza sadece mahkum yazılmadığı kaldı."** diyerek gerçeği dile getiriyorlar ve son çare olarak açlık grevine başladıklarını ilan ediyorlardı.

BURSA'DAN YÜKSELEN ÇIGLIK

23 Temmuz günü ise Bursa E Tipi Cezaevi'nde kalan çeşitli siyasal gruplardan devrimciler, **"en demokratik haklar temelinde insanca yaşamak istiyoruz "** diyerek açlık grevine başlıyorlardı. 40 kişiyle başlayan eylem daha sonra yeni katılımlarla 124 kişiye yükseldi. Bursa Cezaevi'ndeki açlık grevi ile ilgili olarak eyleme katılan bir Devrimci Yol'cunun (R.Sümbüloğlu) mektubunda şunlar belirtiliyordu:

"...Tüm toplum 'yasaklar'la gırtlağına kadar batmış durumda, öyleyse bu ülkede mademki 'yasaklar' konuşulmaya başlandı, hedef saptırıcı tüm politikalara karşı çıkmak bir görev haline geliyor. Cezaevlerinden 'İnsanca yaşamak, onurumuzu korumak istiyoruz!' çığlığının yükselmesi bir hak değil mi? Yıllardır bizlere reva görülen insanlık dışı politikaların artık son bulmasını, çok öykünülen 'çağdaş batı hukukunun' gerçeklerinin yerine getirilebilmesini hakkımız olan en temel hakların verilmesini istemek bir hak olmuyor mu? Evet oluyor! Yaklaşık bir yıldır taleplerimizi ileten dilekçeleri, cezaevi müdürlerine, savcılıklara, bakanlığa, etkili-yetkili-ilgili-bilgili tüm kurumlara ilettik durduk. Fakat her girişimimiz olumsuzlukla sonuçlandı, ve her şeyin daha iyiye gitmesi gerektiği bu konjonktürde, daha da kötüye gitmesi söz konusu oldu.

Dört duvar arasına kapatılmış bir insanın artık yapabileceği tek şey vardı: Kendi kendisini eriterek, protestosunu kamuoyuna duyurmak. Sorunlarını Türkiye kamuoyuna maletmek...Tek yol buydu, ve açlık grevine başladık. 23 Temmuz - 11 Ağustos arasında 20 günlük bir açlık grevine gittik. Diğer cezaevlerinde de yaygınlaştı. Diyarbakır, Mersin, Eskişehir, Çanakkale, Bursa, Sağmalcılar, Metris, Ankara Sivil, Gaziantep, Erzincan, Malatya gibi cezaevlerinde süreli - süresiz açlık grevleri oldu. Sağmalcılar'daki açlık grevi ölüm orucuna dönüştü. Ve şu anda 39. gündeler. Birçok cezaevinde devam ediyor. Bütün bu açlık grevleri sonuncunda sorunlarımız Türkiye kamuoyuna maledildi. Ailelerimiz cezaevleri önünde, Güven Park'ta oturma eylemleriyle beraber açlık grevleri yaptılar. Gözaltına alındılar. Şimdi yargılanıyorlar. Basın sorunlarımıza sahip çıktı. Hürriyet, Cumhuriyet, Milliyet, Güneş vs. gazeteler gün geldi olayı sekiz sütuna manşet olarak verdi. SHP sorunlarımıza sahip çıktı ve aktif desteğe girişti. DSP, DYP koşulların düzeltilmesi gerektiği doğrultusunda demeçler verdi. Öğrenci dernekleri bizleri destekleyen açıklamalarda bulundular.

Adalet Bakanı, televizyon ve radyoda sayısı belirsiz açıklamalar yaptı. Yani Türkiye kamuoyuna ilk defa böylesi geniş programla sorunlarımızı kabul ettirdik.Şimdi sıra çözümlerde. Cezaevlerini gezmeye gelecek ekiplerden bahsediliyor. Aç kaldık ama değdi. 23 Temmuz'da 40 kişiydik, eylemi bırakırken 124 sayısına ulaşmıştık. Eylem boyunca, üç arkadaş ciddi olarak rahatsızlandı, biri mide kanaması geçirdi, biri verem oldu,biri sarılık. Rahatsız olanlar hastahaneye götürüldü. Şimdi hastahanede bir kişi var. O da sarılık olan arkadaş.

Adalet Bakanı hemen her açıklamasında açlık grevinde olanların sürekli doktor denetiminden geçtiğini söylemesine rağmen,bu cezaevinin doktorları bir kere bile bizi muayeneye gelmediler. Sonradan niçin gelmediklerini sorduğumuz zaman, 'Sizi muayene edersek, destekliyormuşuz gibi görünür' dediler... Bu insanlar hipokrat yemini etmiş kişiler! İnsanın içinden 'yazık, yazık' demekten başka bir duygu geçmiyor."

Bursa Cezaevi'ndeki Açlık Grevi belli başarılar elde ettikten sonra 11 Ağustos 1987 tarihinde sona eriyordu.

Erzincan Cezaevi'ndeki Devrimciler Yoldaşlarını Yalnız Bırakmıyor

Diğer cezaevlerindeki Açlık Grevlerine verilen önemli desteklerden birisi de Erzincan Cezaevi'nde gündeme geliyordu. Bu Askeri Cezaevi'nde kalan Karadeniz Bölgesi Devrimci Yol Davaları sanıkları, 12 Ağustos'ta 5 gün sürecek bir Açlık Grevi'ne başlıyorlardı. 184 kişinin katıldığı bu Açlık Grevi ile ilgili devrimcilerin dışarı çıkardıkları açıklamayı aynen yayınlıyoruz.

Bugün ülkemizde, siyasi tutuklu ve hükümlülerin kaldığı bir çok sivil, özel (E) tipi ve özel askeri cezaevlerinde insan yaşamı için gerekli olan asgari koşullar bile sağlanmamaktadır. Örneğin: Havalandırma süresi kısıtlıdır. Beslenme ve sağlık hizmetleri yetersizdir. Bir kısım cezaevlerinde ölümcül hastaların bile hastanede tedavi olmaları engellenmektedir. Piyasada serbest olarak satılan yayınlar bazı cezaevlerine alınmamaktadır. Tek tip elbise uygulaması devam ettirilmekte, bazı cezaevlerinde de baskı ve işkenceler sürmektedir.

Cezaevlerindeki siyasi tutuklu ve hükümlülerin, bu ortak sorunları yıllardan bu yana çeşitli araçlar denenerek devlet yetkililerine iletilmektedir. Ama, mevcut iktidar bu talepleri dikkate almamakta, cezaevlerindeki yaşam şartlarını düzeltmemektedir.

İktidarın bu tutumu karşısında, insanı insan yapan değerlere sahip çıkıp, onurunu koruma çabası gösteren siyasi tutuklu ve hükümlüler, sorunların çözümsüzlüğe bırakılması nedeniyle, zaman zaman açlık grevleri ve ölüm oruçları yapmak zorunda kalmaktadırlar. Ölmekle yaşamak arasında ince bir çizginin bulunduğu böylesine önemli bir uyarıya rağmen, iktidarın, insan hayatına değer vermeyen tavrı değişmemektedir. Adalet Bakanı, sorunların çözülmesi için açlık grevine gidenlere "ölürlerse ölsünler" diyebilmektedir. Çocuklarının, eşlerinin, kardeşlerinin ölmesini istemeyen cezaevlerindeki insanların yakınlarınca ortaya konulan destekleme hareketleri de, iktidarca baskı ve saldırı yoluyla yok edilmeye çalışılmaktadır. Örneğin, son zamanlarda Sağmalcılar Cezaevi ve Adalet Bakanlığı önünde toplanan ve oturma eylemi sürdüren mahkum yakınları, polis saldırılarıyla dağıtılmıştır.

Demokrasiye geçtiklerini, insan haklarına saygı gösterdiklerini söyleyen iktidarın, gerçekte, söylediklerinin tam aksini yaptığı her gün daha iyi anlaşılmaktadır. İnsan hayatını bu denli hafife alan cezaevlerini insan yoketme makinaları haline getiren iktidarın bu politikalarını protesto ediyoruz.

Bir takım cezaevlerindeki ağır yaşam koşullarının düzeltilmesi için açlık grevine ve ölüm orucuna giden arkadaşlarımızın haklı taleplerini destekliyoruz. Biz de, genelde, hepimizin ortak olan sorunları çerçevesinde, diğer cezaevleri ile aynı duygu ve düşünceleri paylaşmaktayız. Bu nedenle Eskişehir, Malatya, Sağmalcılar, Gaziantep cezaevlerinde sürdürülen açlık grevlerini desteklemek ve iktidarın insanlık dışı cezaevi uygulamalarını protesto etmek amacıyla 184 kişi açlık grevine başladığımızı bildiririz.

2 Nolu Özel Askeri Cezaevi 7. Koğuş
ERZİNCAN

184 Kişi adına: Pertev Aksakal

GAZİANTEP CEZAEVİ'NDEN

Cezaevlerindeki mücadelenin bugünkü durumu ile ilgili görüş ve önerilerimiz

Gaziantep'teki Açlık Grevi'ne katılan Devrimci Yol'cu arkadaşlarımızın cezaevlerinde mücadele çizgisi ile ilgili düşüncelerini aynen yayınlıyoruz.

Bugün bir çok cezaevinde tretman politikası farklı düzeylerde kesintiye uğratılmıştır. Cezaevlerinin bir kısmında yaşam koşulları önemli ölçüde normalleşmiş, bir kısmında ise tretmanın bazı kalıntıları etkilerini sürdürmektedir. Yerel sorunların çözümü için yürütülen mücadeleler bugün için, genel olarak tüzük ve yönetmeliği veri kabul edip **"uygulamayı"** *yerel düzeyde farklılaştırmayı hedeflediğinden mücadeleler sınırlı bir çerçevede cereyan etmekte, elde edilen kazanımlarda sürekli olarak yeniden tartışma konusu haline getirilmektedir. Yerel düzeydeki uygulamaların farklılıklarından dolayı taleplerde bütünlük sağlanamadığından, cezaevlerindeki mücadeleler arasında da bir bütünleşme olmamaktadır. Askeri cezaevlerindeki özgül durumundan dolayı, siyasi tutuklu ve hükümlülerin sorunları ve çözüm platformaları bakımından askeri cezaevleri ile özel tip cezaevleri ayrı ayrı ele alınma eğilimi göstermektedir.*

Bu durum cezaevlerindeki mücadelenin bir tıkanıklıkla karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Bu tıkanıklığın aşılması sorunların ve çözümlerinin yerel ifadelerinden kurtarılarak genelleştirilmesi ile mümkündür.

Tüzük ve yönetmeliklerin kendisi değil, yalnızca uygulama biçimini değiştirmeye yönelik çalışma bir dönem için gerçekten önemli kazanımların elde edilmesini sağlamıştır. Mücadelenin bir dönem kendisini bu şekilde göstermesi cezaevlerinin döneme özgü iç ve dış koşullarının bir ürünü olarak değerlendirildiğinde bu mücadele biçiminin kendi dönemine uygun düştüğü görülür. Ancak içinde bulunduğumuz aşamada bu tarzda mücadeleler olumlu etkileri bakımından büyük ölçüde tüketilmiştir. Artık tüzük ve yönetmelikler hedef haline getirilmelidir. Böylece, gerek farklı, yerel sorunlarla uğraşan özel cezaevleri, gereksede yaklaşık olarak aynı tüzük ve yönetmeliklerle yönetilen askeri cezaevleri arasında bir mücadele birlikteliği sağlanabileceği gibi yerel düzeyde kalan olumlu kazanımların genelleştirilmesi sağlanabilecektir.

Bu tür mücadelenin, hedeflerine ulaşabilmesi için, bir cezaevini "merkez üssü" kabul edip, burada üslenmiş bir politik örgütün direktifleriyle yaratılıp yönetilebileceğini, güncel somut mücadeleleri bir kenara koyarak cezaevlerinin **"politik şiarlarla"** *mücadeleye sevk edilebileceğini sanan ([illegible] çıplak biçimiyle DS ve TİKB'de [illegible]ülen) anlayışların sorunu tekil bir [illegible]aevindeki günlük bir sorunu ele [illegible]ormuş gibi ele alan, ya da çeşitli [illegible]mleri uygulayabilmek için* **"vesi[illegible]"** *olarak değerlendiren anlayışların [illegible]siz hale getirilmesi büyük bir [illegible]m taşımaktadır.*

[illegible]er şeyden önce, cezaevlerindeki koşulların iyileştirilmesi için mücadele bu alanın kendine özgü sorunlarını çözümlemeyi merkezine koymaksızın sürekli ve etkin olamaz. Politik mücadelenin temel oluşu, cezaevi mücadelesini politik hedefleri gerçekleştirmek için bir **"araç"** *olarak ele almak şeklinde anlaşılamaz. Bu nedenle cezaevi mücadelesini herhangi bir politik örgütün güncel politik gereksinimlerine göre düzenleme anlayışını güden DS. vb. örgütlerin son zamanlardaki propaganda ettikleri genel bir mücadeleyi* **"başlatma"** *önerileri sakat bir politik perspektifin eseridir. Bu kezde, Metris'in* **"merkez üssü"** *olarak etkenlik gösterdiği ve onun işaretiyle* **"harekete geçecek"** *cezaevlerinin girişeceği süresiz bir açlık grevi önermesi şeklinde ortaya çıkan bu perspektifin, söz konusu önerileri pratik olarak da gerçeğe denk düşmemektedir. Cezaevlerinin birer birim olarak örgütlenmediği cezaevleri arasında etkin bir iletişimin dahi kurulamadığı bir durumda* **"merkez üssü"** *nün talimatlarıyla harekete geçip bütün güçlerini seferber edecek cezaevlerinden sözedebilmek için Türkiye cezaevlerinin içinde bulunduğu mücadele koşulları hakkında en küçük bir bilgiye sahip olmamak gerekir.*

Aynı türden hatalı bir yaklaşım hedefleri somut zenginliğinden koparak soyut hale getirmek ve somut talepler için mücadeleyi böylesi bir mücadelenin önünde **"engel"** *olarak kabul etmektir. Tüzük ve yönetmeliklerin değiştirilmesi için yürütülecek mücadele elbette daha genel ifadeler ve başlangıçta soyut gibi görünen hedefler anlamına gelir, ama bu mücadele ancak yerel sorunların çözümünü hareket noktası haline getiren bir çok cezaevinin halen sürdürmekte olduğu mücadeleler bütünleştirildiğinde yüksek bir etkinlik düzeyi tutturulabilecektir.*

Yine böylesi bir kampanyanın evrelerini **"hesap günü"** *nün hazırlıkları olarak kabul eden ve örneğin, muhtemelen mücadelenin ulaştığı kritik bir evrede sonuç alıcı bir eylem olarak devreye girecek genel ve süresiz bir açlık grevi eylemini ulaşılacak son nokta olarak kabul edip, yapılacak herşeyi bunun için yapılan hazırlıklar şeklinde ele alan yanlış anlayışlarla karşılaşılmaktadır. Bu anlayış şimdiye kadar hep güncel mücadeleye karşı küçümseyici bir tutum ve belirli bir mücadele biçiminin fetişleştirilmesi sonucunu getirdi. Mücadele bir süreç olarak ele alınmalıdır. Herhangi bir süreçte, sürecin bir evresi diğerine göre daha önemli yada önemsiz değildir. Her evre, mücadele eden güçlerin gerçek güç ilişkilerinin verili koşullardaki beliriş tarzıdır. Ve birinden diğerine bizzat bu mücadele evrelerinde gerçekleşen çatışmaların, güç ilişkilerinde yarattığı değişimlere dayanır.*

Bu günkü sorunlara çözüm aranırken kaçınılması gereken bir başka yanlış ise, önümüze koyduğumuz herhangi bir hedefi gerçekleştirmek için tasarladığımız şeyleri mutlaklaştırarak hayatı tasarılarımıza uydurmaya çalışmaktır. Bu anlayış, herhangi bir cezaevindeki mücadele kafamızdaki planla çeliştiğinde onu yok saymak ya da dışlamak şeklinde sık sık ortaya çıkıyor. Belirli bir mücadelenin tümünü kapsama ve dönüştürme iddiasında olan bir perspektif eğer bu alana ait bir mücadeleyle kendisi arasında olumlu bir ilişki kuramıyorsa eksik olan perspektifin kendisidir.

Bizce bugün yapılması gereken, cezaevleri tüzük ve yönetmeliğinin değiştirilmesini hedefleyen bir kampanya yürütmektir.

Bu tür bir kampanya bugünkü koşullarda, merkezi bir örgütün yürüteceği türden bir kampanya olmayacak, daha çok cezaevlerindeki mücadelelerin birbiriyle uyumlu bir tarzda gelişmesiyle ortaya çıkacaktır. Tek tek cezaevlerindeki mücadeleler kendi gelişmeleri içinde öyle bir hal alacaktır ki sonuçta bütün cezaevleri genel bir hareketliliğin etkin bir parçası haline gelecektir.

Böyle bir durumun yaratılabilmesi için:

1) Her cezaevinin kendi sorunlarını çözebilmek için yürüteceği faaliyette somut taleplerini cezaevleri tüzüğü ve yönetmeliklerinin ilgili bölümlerinin değiştirilmesi talebi içinde ifade eden ortak bir söylem oluşturmalıdır.

2) Bu tür söylemi oluşturmuş olsada-olmasada cezaevi koşullarını iyileştirebilmek için girişilen cezaevi mücadeleleri diğer cezaevleri tarafından talepleri yukarıdaki gibi genelleştirilerek tüzük yönetmeliklerin değiştirilmesi için yürütülen mücadelenin güncel gereksinimlerini karşılayacak etkin bir tarzda desteklenmelidir.

3) Tüm cezaevleri kendi eylemleriyle ve dış olanaklarını seferber ederek tüzük ve yönetmeliklerin teşhiri için sürekli bir faaliyete girişmelidir.

4) Girişilecek faaliyetlerin tümünde konjonktürün muhtemel gelişme eğilimleri sürekli gözönünde bulundurulmalıdır.

5) Cezaevleri kendilerini birer birim olarak örgütlemeli ve bunu tüm devrimci siyasal mahkumları kapsama yeteneğine sahip, demokratik ve kitlesel örgütlenmeler şeklinde yapmalıdır. (Şu an bu cezaevinde mücadele etmek isteyen her devrimcinin üye olabildiği, kararlarını üyelerinin çoğunluğunun temsili organlara yansıtılan oylarıyla alan bir birim olarak örgütlenmiş durumdadır. Bu birimin yapısını tüm cezaevleri için önermekteyiz.)

6) Cezaevleriyle yakın bir ilişki içinde olan ve kendine özgü bir eylem platformu oluşturan kuruluşlarla etkin bir ilişki geliştirilmeli bunların cezaevlerindeki harekete parelel bir dış hareketlilik içinde koordine olmaları, platformlarını daha geniş kesimlere ulaştırmaları ve radikal bir perspektif geliştirmeleri sağlanmaya çalışılmalıdır.

Bu düşüncelerimiz ışığında biz şimdiye kadar, cezaevleri tüzüğü hakkında bir rapor hazırlayarak tüzüğün anti-demokratik mahiyetini ortaya çıkartıp ne yönde değiştirilmesi gerektiğini gösteren bir çalışma yaptık. Bu çalışmalarımızı kamuoyuna maledebilmek için çabalarımızı sürdürüyoruz. Öte yandan diğer cezaevlerinde gelişen eylemler karşısında çeşitli dayanışma tavırları geliştirdik. Bunlara bundan sonrada devam edeceğiz.

Geçtiğimiz günlerde Bursa, Eskişehir ve Sağmalcılar cezaevlerinde gelişen eylemler karşısında, bu eylemlerin süreklilik göstermesi halinde şartların tüzük problemini kamuoyunun gündemine sokabilmek bakımından uygun hale geleceği ve böylece sözkonusu eylemlerin daha zengin bir içerikle bütünleşerek gelişmesini olumlu bir noktada sürdüreceği düşüncesiyle gelişen mücadeleye kendi eylemlerimizle müdahale etmek üzere 4.8.87 tarihinden itibaren süresiz açlık grevine başladık. ■

Metris Çezaevi'nde Devrimcilerin Örnek Eylem Birliği

Metris Cezaevi'nden bize ulaşan bir belgeyi yayınlayarak bu cezaevindeki Açlık Grevi'nin taleplerini bütün devrimci kamuoyunun bilgisine sunmayı yararlı gördük. Dışarı çıkarılan ve bir örneği de Devrimci İşçi'ye ulaşan bu açıklama Devrimci Sol ve TKB-B Davaları dışında kalan bütün siyasi davalarda yargılanan devrimciler tarafından kaleme alınmıştır. Belgeyi aynen yayınlıyoruz

Bizler Metris cezaevinde yıllardır her türlü baskı, zulüm, eziyet ve kısıtlamalara maruz bırakılan siyasi tutuklularız. Bütün bu dönem boyunca bizlere yönelik olarak yapılan fizik, moral, baskı ve işkence, insan hak ve onuruna yönelik bir saldırıdır. Bu saldırılara karşı direnişi insanlık onurunun korunması ve savunulması olarak gördük. Dün olduğu gibi bugünde bu baskıları yaşıyoruz. Diyarbakır, Sağmacılar, Bursa, Gaziantep, Malatya, Erzincan, Mamak v.b. gibi cezaevlerindeki siyasi tutuklularda bu baskıları yaşıyor ve biz Metris'li tutsaklar gibi direniyor, mücadele ediyorlar.

Geçmişten bugüne mücadelemizde bizlere omuz veren ailelerimiz üzerinde terör estirildi, işkenceden geçirildi ve tutuklandı. Bunun en son örneği Istanbul Sağmacılarda tutuklu yakınları üzerinde; yerlerde sürükleyip tutuklamaya kadar vardırılan insanlık dışı saldırıdır. Bu saldırı sonucu yapılan tutuklamaları kınıyor ve tutuklanan ailelerin serbest bırakılmasını istiyoruz.

Son yıllarda ağızdan düşürülmeyen "demokrasiye geçiş" yutturmacalarına karşın, askeri ve sivil cezaevlerinin koşullarında kayda değer bir iyileşme olmamıştır. Sorunlar devam etmektedir. Bizler sözkonusu uygulamalara karşı ve yaşam koşullarının iyileştiril ile ihtiyaç ve olanakların sağlanması için aşağıdaki taleplerle 13.8.987 tarihinden itibaren Açlık Grevine başlıyoruz.

1- Ceza ve tutukevleriyle toplumun tüm kesimleri üzerindeki baskılar kaldırılmalı, işkenceye son verilmeli, tutuklu ve hükümlülere TTE giydirilmesi ve uygulaması kaldırılmalıdır.

2- Siyasi tutukluluk hakkı tanınmalıdır.

3- Synt. mahkemeleri kaldırılmalı, askeri ceza ve tutukevleri boşaltılmalıdır. Synt. mahkemelerindeki davalar sivil yargıya devredilmeli, önceden görülmüş davalara sivil mahkemelerce yeniden bakılmalıdır.

4- Kürt ulusu ve ulusal azınlıklardan tutuklu ve hükümlülerin aile ve yakınları ile kendi ana dillerinden konuşma özgürlüğü sağlanmalıdır.

5- Tutuklu vehükümlü aileleri ve yakınları üzerindeki her türlü baskıya son verilmelidir.

6- Savunma hakkı üzerindeki tüm engeller kaldırılmalıdır.

7- İnfaz yakma uygulamasına son verilmeli, infaz yasası tutuklu ve hükümlüler lehine değişmelidir.

8- Cezaevlerinde temsilcilik kurumu kabul edilmelidir.

9- Askeri cezaevlerindeki siyasi tutukluları asker kişi sayan yasa kaldırılmalı, cezaevleri yönetmeliği tutuklular lehine yeniden düzenlenmelidir.

10- Sivil cezaevlerinde normal ziyaretler haftada bir yapılmalı, tüm cezaevlerinde ayda bir açık görüş olanağı sağlanmalıdır.

11- Tüm cezaevlerinde yaşam koşulları iyileştirilmeli, insanca yaşama koşulları sağlanmaladır.

Bir kaç "eski siyasinin" siyasi haklarının yoğun olarak tartışıldığı bu ortamda, onbinlerce siyasi tutuklunun siyasi hakları bir yana, insanca yaşama hakkından yoksun bırakıldıkları gerçeğine hiçbir duyarlı kişi kayıtsız kalmamalıdır. Cezaevlerinden yükselen sese kulak veriniz.

Aynı yönetim tarafından yarı aç yaşamaya mahkum edilen işçiler, köylüleri, memurları, YÖK mengenesine sıkıştırılan öğrenci ve aydınları ve tüm duyarlı insanları bu haklı mücadelemize omuz vermeye, destek olmaya çağırıyoruz.

DEVRİMCİ YOL- TKP/ML- TDKP- TKKKÖ- DEV.SAVAŞ- DK- KAWA- CEPHE-
THKP.Ç Savaşçıları- BOLŞEVİK PARTİZAN- ÇS- TİKB- PARTİ YOLU-
PARTİZAN YOLU- PC- HDÖ TUTUKLULARI.

BAS
ASKERİ C
AÇLI

Cezaevlerindeki açlık grevlerinin yaygınlaşması ve dışardaki ilerici-demokrat ve devrimci güçler tarafından desteklenmesi üzerine Özal Hükümeti geri adım atarak cezaevlerini basına açtı.

Hükümet ilk aldığı kararla, içinde sadece siyasilerin kaldığı bir cezaevinin, (Gaziantep) bulunduğu 4 cezaevini gazetecilerin ziyaretine açmıştı. Antep Cezaevi ise, tutukluların çeşitli haklarını mücadeleyle elde ettikleri bir cezaevi idi. Özal Hükümeti, gazetecilere az-çok iyi şartlarda yaşanan cezaevlerini göstererek açlık direnişinin etkisini kırmak amacındaydı. Ne var ki gelişen eylemler ve kamuoyunun baskısı, hükümeti, Mamak, Diyarbakır, Metris gibi ünlü cezaevlerinin kapılarını gazetecilere açmak zorunda bıraktı.

Gazetecilerin cezaevlerini ziyareti, yıllardır devrimcilerin önemle üzerinde durdukları bir çok gerçeğin gözler önüne serilmesini sağladı. Diyarbakır ve Mamak'ı gören dürüst ve tarafsız gazeteciler, gözlerine inanamıyorlar, gördükleri karşısında dehşete düşüyorlardı. Cezaevi yetkilisi albaylar, generaller ise bu dehşeti hafifletmek için her türlü yalana başvuruyorlar, fakat mızragı çuvala sığdıramıyorlardı.

GAZETECİLERDEN İZLENİMLER

Gazetecilerin cezaevi ziyaretini, basından derlemeler halinde ve özet olarak sunmak suretiyle cezaevi gerçeğini bir kez daha hatırlatmak istiyoruz. Yer darlığı nedeniyle sadece belli cezaevlerine ilişkin izlenimleri sunabiliyoruz.

Cumhuriyet: *"İşte Mamak, cezaevi mi, esir kampı mı?"* başlığıyla yayınlanan yazıda gazetecilerin Mamak'a girişi, komutanların verdikleri bilgiler v.b. şeyler anlatıldıktan sonra şöyle deniliyordu.

"Bu ve benzeri bilgileri aldıktan sonra, koğuşları dolaşmaya başlıyoruz. Korgeneral Mete, yeniden uyarıyor: "Zekice, akıllıca ve size yakışır sualler sorun, bakın ne cevaplar alacaksınız..."

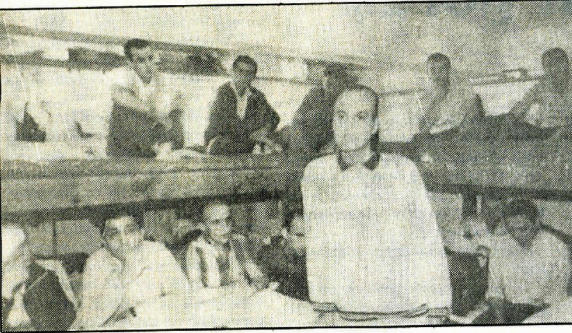
Dolaşmaya önce kadınlar koğuşundan başlıyoruz. A blokta bulunan kadınların yanına gitmek için önce A blok kapısında bulunan iki ayrı kapıdaki iki süngülü asker "A blok görüş ve emrinize hazırdır komutanım" diye bağırarak komutanına ve bize yol veriyor. Tel örgülerle kapalı bu bölüme geçerken, tel örgülerin altına "mayın" döşendiğini, tellerin üzerine yazılı levhadan anlıyoruz."

(...)

BÜLENT FORTA: "BURASI ESİR KAMPI"

"A bloktan çıkıp B bloka doğru yürüyoruz. Yine tel örgülü kapılar, tekmil veren erler. A blok koğuşlarını gezmeden önce mutfak geziliyor. Daha sonra A blok hapishane kısmına giriyoruz. Gazeteciler koridorlardan ilerlerken iki adımda dizilmiş askerlerin arasından geçerek demir koğuş kapılarının önünde toplanıyorlar. Sonra kapı açılıyor. Bu kez sol görüşlü tutukluların kaldığı koğuştayız. Dev-Yol Davası'ndan yargılanan Oğuzhan Müftüoğlu, Nasuh Mitap, Bülent Forta da bu koğuşta kalıyorlar. 38 kişilik koğuş yan yana dizili kereste ranzalarla donanmış. Forta, koğuştaki ve cezaevindeki uygulamaları anlatıyor:

"Burada bize zorla askerlik kurallarının uygulatılmasına çalışılıyor. 7 yıldır işkence çekiyoruz burada. Sıkıyönetim kalktı, niçin halen askeri cezaevinde tutuluyoruz? Sivil cezaevlerine naklimizi istiyoruz. Havalandırma bir baskı aracı olarak kullanılıyor, havalandırmaya çıkıyoruz bahçede 30-40 asker oluyor. Bu nedenle çıkmıyoruz. TV'yi [illegible] Devletin denetiminden geçmiş TV yayınları, burada tekrar cezaevi idaresinin denetiminden geçiyor. Mamak Cezaevi'ni bir cezaevi olarak görmüyoruz. Burası bir toplama kampı, bir esir kampı gibi. Kışın palto ve eldivenlerimiz bile verilmiyor. Bu tür uygulamaların hiç bir mantığı yok. Gazeteler sansürden geçerek geliyor, pek çok dergi hiç gelmiyor."

Bülent Forta (ortada ayakta) gazetecilere açıklama yaparken. Solda alt ranzada oturanlar, sırasıyla M.Ali Yılmaz, Ali Başpınar, Akın Dirik Sağda alt ranzada oturan ise Oğuzhan Müftüoğlu.

Bu arada koğuşta bulunan Veysel Kubat isimli tutuklu, anlamsız bazı şeyler söylemeye çalışıyor. Bu tutuklunun gördüğü işkenceler nedeniyle şuurunu yitirdiğini, gece gündüz bağırdığını, bir kez akıl hastanesine götürülüp geri getirildiğini, şu anda verilen sakinleştirici ilaçlar nedeniyle bağırmadan oturabildiğini anlatıyorlar.

Islak, karanlık hücre

Oğuzhan Müftüoğlu, daha önce tecrit adı verilen, içinde bir ranzada iki kişinin yatacağı yer ile bir yüznumara bulunan bölümlerde 6 yıl yattıklarını, son 8 aydır bu koğuşlara çıkarıldıklarını anlatıyor:

"6 yıl, iki kişilik bu hücrelerde iki sağ, iki sol görüşlü olmak üzere 4 kişi bir arada tutulduk" diyor.

Sonra cezaevinden çıkarılıyoruz. Ancak alt katta çok kötü hücreler olduğunu söyleyen tutukluların anlatımı üzerine bu hücreleri görmek istediğimizi söylüyoruz. Cezaevi müdürü, önce böyle hücrelerin olmadığını, kendisinin iki aydır tayin olduğunu belirterek bu hücrelerden haberi olmadığını savunuyor. Ancak daha sonra Korgeneral Cemil Mete, bu hücrelerin mahkeme kararı ile hücrede tutulması kararlaştırılan disiplin cezalılar için olduğunu anlatıyor. Sonra buraya götürülüyoruz. Dar merdivenlerden indiğimiz izbe bir yeraltı bölümünde daracık, aralıklara dizilmiş, bir insanın içinden zorlukla geçebileceği kadar 4-5 kapı var. Her iki demir kapının üzerinde üç tane kocaman kilit sallanıyor. Birinci kilit kapıya takılı, ikincisi kapının üzerindeki bir el büyüklüğündeki gözetleme deliğinin üstündeki kapakta yer alıyor. Üçüncü kilit ise bu daracık kapının altında bir çanak geçecek kadar genişlikte dar bir kapağın üstünde sallanıyor. Bu alt kapaktan içeri bir çanak yemek uzatılıyormuş. Hücrenin içi ıpıslak ve zifiri karanlık. Çakmak çakarak etrafı görmeye çalışıyoruz. Bir ıslak yatak ve yüksekçe hela taşı. Tutuklu bu hücrede en çok bir hafta, 10 gün kalıyormuş, o da mahkeme kararıyla. Bize böyle anlatılıyor. Şu anda hücreler boş, ancak son 1 sene içinde iki kişiye birer hafta bu hücrelerde kalma cezası verilmiş. Bu hücrede 1 hafta havasız, karanlıkta ve bu ıslak, pis rutubette kalması halinde insanın çıldırmaması mümkün değil gibi gözüküyor."

(Cumhuriyet 26.8.87)

MAMAK'TA NEDEN AÇLIK GREVİ YOK?

Başta Tercüman gazetesi olmak üzere iktidar yanlısı basınla ilerici, demokrat gazetelerin hepsinin cezaevleriyle ilgili yargısı birbirine çok benzemekteydi. Öyleki, Tercüman gazetesi bile, "**Cezaevleri dert küpü**" diye başlık atmak zorunda kalmıştı. Bunca baskı ve kötü koşullara rağmen Mamak'ta neden o günlerde açlık grevi olmadığı sorusu gazetecilerin ilgisini çekmişti. Bu yöndeki bir soruya arkadaşımız Melih Pekdemir şu yanıtı vermekteydi:

"Başka cezaevlerindeki eylemleri destekliyoruz. Ancak Mamak'da eylem olmaması burada sorun olmaması anlamına yorumlanmamalı. Biz olaya biraz farklı bakıyoruz. Artık yemek için, havalandırma için, görüş için açlık grevi yapmanın yararı olmadığı kanısındayız. Mesele şu: 7 yıldır askerlik yapıyoruz. Davalarımız savunma aşamasında. Artık sivil mahkemelere geçelim, sivil cezaevlerine geçelim istiyoruz.

(Tercüman, 27.8.87 st.5)

Gazetecilerin ziyaretine açılan Mamak'ta hatırlanacağı üzere, 1984 yılının ilk aylarında 42 gün süren bir açlık grevi yapılmış ve bu direniş sonuncunda tutuklular bir çok hak elde etmişlerdi. Yine hem tutukluların hem de ailelerinin mücadelesi sonucunda geçtiğimiz yıl Devrimci Yol Davası tutukluları hücrelerden çıkarılarak normal koğuşlara verilmişti. Cezaevi yetkilileri gazetecilerin ısrarları sonucunda arkadaşlarımızın 6 Yıl kaldıkları tecrit denen hücreleri basına göstermek zorunda kalmıştır.

METRİS'TE COPLAMA

Cumhuriyet gazetesi, gazetecilerin ziyareti sırasında Metris'teki durumu yukarıdaki sözlerle özetliyordu. Gazetecilere Mamak'tan sonra Metris cezaevi gezdirilmişti. Cumhuriyet Muhabiri izlenimlerini anlatmaya şöyle başlıyordu:

"Metris Cezaevi dolaşılırken koğuşlardan birinden kavga, gürültü sesleri yükseliyor. Bu kapının açılmasını istiyoruz ve içeride havalandırımaya çıkmak üzere kapıdaki tutuklularla erler arasındaki itiş-kakışa tanık oluyoruz. Tutuklular, açlık grevinde oldukları için koğuşa girerken merdivenleri ağır çıktılar diye itilip kakıldıklarını ve hemen copların kalktığını anlatıyorlar."

Metris'te her gün yaşanan baskıların sadece birisine anında tanık olan gazeteciler daha sonra koğuşları geziyorlar. Bu sırada, Devrimci Sol Davası tutukluları üzerindeki Tek Tip Elbise ile ilgili slogan yazan Devrimci Sol imzalı bir pankart açıyorlar. Gazeteciler, tutuklularla görüşürken, tutuklular, 1984 yılındaki ölüm orucunu ve o sırada meydana gelen olaylarla ve ölen devrimcilerle ilgili açıklamalar yapıyorlar. Tutuklular şunları söylüyorlar:

"Bu cezaevinde 1984 yılında yapılan ölüm orucunda arkadaşlarımız Abdullah Meral, Haydar Başbuğ, Hasan Telci ve Mehmet Fatih Öktülmüş canlarını verdiler. Yıllardır bu cezaevinde her türlü işkenceyi gördük. Halen de keyfi coplama olayları sürüyor. Tek Tip Elbise dayatması nedeniyle yıllardır askeri mahkemelere götürülmedik. Savunmalarımızı yapamadık. Savunmasız koşullarda ağır cezalara mahkum edildik. Savunmasız koşullarda yapılan tüm davalar yeniden görülsün."

(Cumhuriyet, 28 Ağustos 1987)

DİYARBAKIR'DAN YÜKSELEN FERYAT: "BİZİ İMHA EDECEKLER"

Gazetecilere gezdirilen 3. Askeri Cezaevi Diyarbakır oluyor. Bu cezaevinin 12 Eylül faşizminin en ağır zulmüne uğrayan yerlerden birisi olduğu biliniyor. Bu gerçek, gazetecilerin ziyareti sırasında da kanıtlanıyor.

Diyarbakır'ın ikinci özelliği ise, burada tutuklu bulunan Kürtler'in üzerinde milli zulüm politikasının en iğrenç şekliyle yaşanması. Bu durumu, Cumhuriyet muhabiri şu şekilde ancak ifade edebiliyor:

"Cezaevi yönetimi bütün koridorları, koğuşları, hücre kapılarını, koğuş kapaklarını, merdiven altlarını, merdiven boşluklarını ve tüm duvarları kocaman renkli Atatürk, Evren, Gazi Osman Paşa resimleri ve Türklükle ilgili akla gelebilecek tüm sözler ve sloganlarla sıvama boyamıştı."

(...)

"Cezaevinin duvar ve tavanlarında kocaman Türk bayrakları, Atatürk ve Evren portreleri arasında şu tür söz ve sloganlar yer alıyordu:

"Sizler burada Türk ulusuna yararlı birer evlat olarak çıkacaksınız."

"Türkçe konuş, çok konuş"

"Her Türk asker doğar."

"Atatürkçü huzur koğuşuna hoş geldiniz."

"Her şey Türkiye için"

"Biz Türk oğlu Türküz"

"Vatan sana canım feda"

"Biz Türkler bütün tarih boyunca hürriyet ve istiklal timsali olmuş bir

milletiz"

"Büyük şeyleri yalnız büyük milletler yapar"

Kadınlar koğuşunda kalmakta olan 4 kadın tutukludan Cahide Senem ve Sakine Polat, duvarlardaki bu boyaların parasının kendilerine gelen paralara el konulmak suretiyle zorla tutuklulardan tahsil edildiğini, bu boyamalar için 5-6 milyon liralık harcama yapıldığını iddia ettiler."

(Cumhuriyet,30.8.87 st.10)

Diyarbakır Cezaevinde kalanların çoğunu oluşturan PKK davası sanıkları adına gazetecilere yapılan açıklamada ise 1980'den bu yana bu cezaevinde yapılan işkenceler ve ölüm oruçları anlatılarak kendilerinin imha edilmek istendiği vurgulandı. Gazetecilerin buradaki ölüm olayları konusunda sorduğu sorulara komutan **"ben buraya yeni geldim, benim dönemimde 4 ölüm olayı oldu, önceki dönemler için bir şey söyleyemem, savcıyla görüşün"** diyerek cevap veriyordu. Tutuklular ise gazetecilere ,başta işkence olmak üzere kendini yakma gibi yollarla onlarca arkadaşlarının öldüğünü anlattılar.

Diyarbakır Cezaevi'nde kalan Diyarbakır eski Belediye Başkanı Mehdi Zana gazetecilere yaptığı açıklamada, bu cezaevinde kendisinin bildiği 34 ölüm olayının meydana geldiğini söyledi. Diyarbakır'daki uygulamalardan birisinin de tutukluların aile-

DA
AEVLERİ
GREVİ

leriyle görüşmenin fiilen imkansız oluşu idi. Sıkıyönetim Komutanlığının aldığı bir karar gereğince, ziyaretlerde Kürtçe konuşmak yasaktı. Tutukluların ailelerinin çoğu ise Türkçe bilmiyorlardı, Bu nedenle görüşmek mümkün olmamaktaydı. Tutukluların bu yöndeki çabaları ise hiç bir sonuç vermemişti. Gazetecilerin ortak yargısı, Diyarbakır'daki tutukluların savaş esiri muamelesi gördüğü noktasındaydı.

Yüzlerinde Onurun, direnmenin ve çocuklarını görmenin mutluluğuyla Bursa Cezaevindeki arkadaşlarımızdan ikisi.

ERZİNCAN'DAKİ TUTUKLULAR FİKRİ SÖNMEZ'İN VE DİĜER BAZI DEVRİMCİLERİN ÖLÜMLERİNİN HESABINI İSTİYORLAR

Gazeteciler, Mamak, metris, Diyarbakır'dan sonra Erzincan Askeri Cezaevi'ni gezdiler. Başta Fatsa, çeltek olmak üzere Karadeniz Bölgesi Devrimci Yol Dava'larının sanıkları ile, Kurtuluş, Kava, Bolşevik Partizan gibi hareketlerden bazı tutukluların da bulunduğu bu cezaevindeki şartlar diğer yerlere göre çok daha iyi idi. Şüphesiz bu büyük mücadeleler sonucunda ulaşılan bir sonuçtu. Gazetecilerle görüşen devrimciler, önceki yıllardaki işkenceleri kısaca özetledikten sonra özellikle cezaevlerindeki ölüm ve sağlık koşullarına değindiler. Fikri Sönmez, Mehmet Durmaz ve Ahmet Uzun'un ölüm olaylarının hesabının verilmesini istiyorlardı. Cumhuriyet Muhabiri Füsün Özbilgin bu konuda şunları yazıyordu:

"Fatsa Dev-Yol sanıkları, geçmişte özellikle Amasya Cezaevi'ndeki çektikleri işkenceleri uzun uzun anlattılar ve Fatsa Belediye Başkanı Terzi Fikri'nin Amasya Hapishanesi'nde ihmal yüzünden öldüğünü belirttiler. Terzi Fikri'ye kalp yetmezliği teşhisi konulduğu halde yeterli bakım görmediği, en son kriz geldiğinde de hastaneye kaldırılıncaya kadar formalitelerin tamamlanması için 2 saat revirde bekletildiğini anlatan olayın tanığı Veysel Akgün, **"Revierden çıkarıldıktan 40 dakika sonra ölmüş edindiğimiz bilgiye göre"** *dedi.*

Yine geçmiş günlerde Mehmet Durmaz isimli arkadaşlarının verem olduğunu ve tedavi edilmeyerek öldüğünü anlatan tutuklular Mahmut Özcan'ın da iki kere doktora çıkmasına rağmen **"Bir şeyin yok"** *diye geri gönderildiğini ve sonunda öldüğünü, o günlerde basının da bu olaylara eğilmediğini söylediler."*

(Cumhuriyet, 1.9.87 st.10)

Cumhuriyet'in 2 Eylül tarihli sayısında ise, şu başlık yer alıyordu: **"Erzincan Askeri Cezaevi'ndeki tutuklu soruyor. Ahmet Uzun nasıl öldü?"** Bu başlık altında yayınlanan yazıda, Ahmet Uzun'un 14 Ocak 1981 günü Rize'nin Çamlıhemşin İlçesine bağlı Hisarcık Köyü yakınındaki arazide güvenlik kuvvetleriyle girdiği çatışma sırasında yakalandığı ve gözaltına alındıktan 2 gün sonra öldüğü belirtiliyordu. Gazetecilere tutukluların anlattığına göre bu ölüm olayı üstünkörü bir mahkeme ile gizlenmeye çalışılmış. Cumhuriyet muhabiri konuyla ilgili yazısını şöyle bağlıyordu:

"Evet, Ahmet Uzun'u hiç tanımadık. Tanıyamayacağız da, ölümünün üzerinden 6,5 yıl geçmiş. Ahmet Uzun'u tanıyanlar bile artık yüzünü belleklerinde soluk bir resim olarak saklıyorlar ve ellerindeki bu mahkeme kararını örnek olarak gösterip soruyorlar:

"Ahmet Uzun neden öldü? Kim öldürdü? Sorumlusu kim? Ölümünden dolayı hiç kimse cezalandırılmayacak mı?"

(Cumhuriyet, 2.9.87 st.7)

BUNDAN SONRA NE OLACAK

Siyasi tutukluların direnişleri ile kamuoyunun ve demokratik çevrelerin desteği sonuncunda cezaevleri basına açılmış, bazı yumuşama belirtileri görülmüştü. Ne var ki herkeste şu kanı yaygındı: Bu geçici bir durum, cezaevleri kamuoyunun gündeminden kalkınca baskılar yine yoğunlaşacak.

Bu kanıyı en güzel şekilde, Urfa Cezaevi'ndeki tutuklular dile getiriyorlardı. İlk oluşturulan 8 kişilik gazeteci ekibinin uğradığı yarı açık cezaevi Urfa idi. Gazeteciler bu cezaevindeki siyasi ve adi suçlulardan hükümlü kişilerle görüştükten sonra cezaevinden ayrılırken adi suçtan tutuklu bir kişi şunu sormuştu: **"Siz gittikten sonra ne yapacağız, Allah yardımcımız olsun?"**

Gerçekten de cezaevlerinde ne olacağı belirsizdi. Gerçi siyasi tutuklular, dişleri ve tırnaklarıyla önemli sayılabilecek haklar almışlardı ve bu hakları kaybetmek istemiyorlardı. Şartların kötüleşmesi halinde devrimci siyasi tutukluların demokratik kazanımlarını kanla, ölümle koruyacakları besbelliydi. Bunun sayısız örneği görülmüştü. Eğer cezaevlerinde bugünkü kısmen olumlu şartlrda küçücük bir gerileme olursa, siyasi tutukluların buna vereceği cevap belliydi: Ve yine eğer cezaevleri bugünkü noktasına gelmişse bu da yine tutukluların ve yakınlarının mücadelesi sayesinde idi. Siyasi iktidar, tutukluları insan olarak görmemesi bir yana, onlardaki insani ve siyasi her türlü değeri yok etmek istiyordu. Tutuklular öncelikle buna karşı direniyorlardı. Bu politika, 12 Eylül Rejimi'nin tek tip toplum yaratma felsefesinin bir ürünüydü.

Bu gerçeği en güzel şekilde Antep Cezaevi'ndeki bir arkadaşımız ifade ediyordu: **"Bugün cezaevlerindeki hiç bir uygulama iktidarın bilgisi ve denetimi dışında değildir. Her şey planlıdır ve bizim onurumuzu yok etmeye yöneliktir."**

İktidarın planlı uygulamalarına ve onur yok etme politikalarına karşı siyasi tutukluların kendilerini, siyasi kimliklerini ve onurlarını koruma mücadelesi, gelinen noktada artık geri döndürülemez bir kazanım halini aldı. 7 yıldır süren direnişler, bu noktadan geri dönülmeyeceğinin bir örneği ve güvencesidir. ●

DEMOKRATİK KURULUŞLAR, AİLELER, AYDINLAR VE DEVRİMCİ GÜÇLER CEZAEVLERİNDEKİ DİRENİŞİN YANINDAYDILAR

Geçtiğimiz Ağustos ayında en yaygın şeklini alan Açlık Grevleri, ülkede geniş kesimlerden destek buldu. Devrimci tutukluların haklı talepleri, aileleri, aydınlar, demokratik kuruluşlar, sanatçılar, gençlik dernekleri, grevci işçiler ve ilerici-devrimci güçler tarafından canlı bir biçimde desteklendi.

Cezaevlerindeki direnişleri başından itibaren en yoğun ve en aktif şekilde destekleyen tutuklu yakınları idi. İnsan Hakları Derneği (İHD) ile Tutuklu Yakınları Yardımlaşma Derneği (TAYAD) adındaki derneklerde biraraya gelen tutuklu yakınları, aydınlar ve demokratlar, Sağmalcılar'da başlayan Açlık Grevi'ni duyar duymaz harekete geçtiler. Direnişin taleplerini kamuoyuna duyurmak için yapılan bir dizi çalışmayı ailelerin çeşitli eylemleri izledi.

3 Ağustos günü, aynı zamanda İnsan Hakları Derneği üyesi olan ve yakınları Mamak'ta kalan aileler Mamak Askeri Cezaevi'nin önünden Başbakanlığa doğru yürüyüşe başladılar. Başbakana cezaevlerindeki koşulların düzeltilmesi için dilekçe vermeyi amaçlayan yürüyüşçülere polis şehir girişinde engel oldu. Bunun üzerine aileler oturma eylemine başladılar. Daha sonra polis yürüyüşe izin verdi ve aileler toplu halde Meclis'in önüne geldiler. Burada tekrar oturma eylemine başladılar ve parti yetkilileri ile görüşmek istediler. SHP ve DYP yetkilileri ile görüşen ve istemlerini ileten tutuklu yakınları daha sonra eylemlerine son verdiler.

Tutuklu yakınları polis tarafından zorla otobüslere bindiriliyor.

ADALET BAKANLIĜI ÖNÜNDE OTURMA EYLEMİ

10 Ağustos günü 35 tutuklu yakını, Adalet Bakanlığı önünde Açlık Grevi'ne başladılar. Adalet Bakanı ile görüşmek isteyen ailelerin bu talebini ANAP'lı bakan kabul etmedi. Aralarında Gaziantep'te ve Mamak'ta tutuklu bulunan devrimcilerin ailelerinin yanısıra İnsan Hakları Derneği yöneticilerinin de yer aldığı topluluk, eylemlerine daha sonra Kızılay'daki Güven Park'ta devam ettiler. İki gün süren Açlık Grevi geniş bir destek gördü. Başta Mühendis-Mimar Örgütleri olmak üzere çeşitli demokratik kuruluşlar ve ilerici-devrimci kişiler eyleme aktif bir destek verdiler.

12 Ağustos günü ise İstanbul'da bazı aydın, yazar ve sanatçılar Açlık Grevi'ndeki tutukluları ziyaret etmek amacıyla biraraya geldiler. Bayrampaşa Cezaevi önünde TAYAD üyeleriyle birlikte cezaevine girmek isteyen topluluğa askerler müdahale etti. Bunun üzerine bazı yazarlardan oluşan bir heyet içeriye alındı ve cezaevi savcısıyla görüştürüldü. Savcı ile görüşen heyet adına bir açıklama yapan **Yaşar Kemal, "esirlerin bile hakları vardır, mapusluk esirlik değildir, Açlık Grevleri'ni destekliyoruz"** dedi. Antep, Eskişehir, Bursa, Erzincan, Ankara Kapalı Cezaevi (Sivil) ile diğer cezaevlerinde yatan tutukluların aileleri de bu cezaevlerinin önünde çeşitli girişimlerde bulunarak çocuklarını yalnız bırakmadılar.

17 Ağustos tarihinde İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda 50 tutuklu yakını 3 gün sürecek bir oturma eylemi düzenlediler. Eylemin en önünde yer alan İnsan Hakları Derneği Kurucu üyesi **Didar Şensoy (31 Ağustos günü Ankara'da polisin saldırısı sonucu vefat etti.)** şöyle diyordu: **"Kiminin dişleri kırıldı,**

«

kiminin kaburgaları, kiminin iç organları zedelendi. Kan kustu çocuklarımız bizim karşımızda."

Tutuklu yakınlarının Sultanahmet Meydanı'ndaki eylemi geniş bir çevre tarafından desteklendi. Hamburg'ta yapılan Açlık Grevi'nin sonucunda Türkiye'ye giden Yeşiller Partisi'nden heyetin de katıldığı oturma eylemine polis ikinci gün müdahale etti. Tutuklu yakınları ve Alman heyeti polisin saldırısına uğradı. Polis ailelerden dağılmasını istedi, bir süre sonra aileler toplu halde Las-Petkim İş sendikası binasına gittiler. Geceyi orada geçiren aileler ertesi gün tekrar Sultanahmet Parkı'na geldiler. Polis tekrar müdahale etmek istedi. Aileler bunun üzerine vali ile görüşmek istediklerini, dilekçe vereceklerini söylediler. Bunun üzerine polis tutuklu yakınlarının Valiliğe giderek dilekçe vermesini kabul etti. Aralarından seçtikleri bir heyeti vali yardımcısı ile görüşmeye gönderen tutuklu yakınları eylemlerine daha sonra başka şekillerde devam etmek üzere ara verdiler.

İKTİDARIN İNTİKAMI

Tutuklu yakınları cezaevlerindeki açlık grevleri bitmiş olmasına rağmen eylemlerine devam ettiler.Çünkü onlar biliyorlardı ki, cezaevlerindeki her direnişten sonra yönetim bazı olumlu önmlemler alıyor fakat bir süre sonra bu önlemleri yavaş yavaş yürürlükten kaldırıyordu. Ya da direniş yaptıkları için tutuklular çeşitli biçimlerde cezalandırılıyordu. Bu gerçeği defalarca yaşayan tutuklu yakınları bu kez, Açlık Grevi bitmiş olmasına rağmen cezaevleri sorununa kalıcı bir çözüm bulmak ve mücadeleyi Genel Af kampanyasına dönüştürmek için Meclis önünde oturma eylemi yapmaya karar verdiler. İstanbul'daki tutuklu yakınları Ankara'ya giderek orada Mamak ve Sivil Cezaevi'nde yakınları bulunan ailelerle birleşerek meclise gideceklerdi. Bu amaçla İstanbul'da bir araya gelen aileler 30 Ağustos günü 3 otobüs halinde Ankara'ya hareket ettiler.

Eskişehir, Bursa gibi şehirlerde durarak ve buralardaki demokratik kuruluşlarla görüşerek yollarına devam eden tutuklu aileleri Ankara girişinde polis tarafından çevrildi. Polis otobüsleri zorla Hipodrom Meydanı'na götürerek burada aileleri otobüsten tartaklayarak, coplayarak yere indirdi. Polis bununla da yetinmedi, yaşlı başlı kadınları ve erkekleri yerlerde sürükleyerek, tekme tokat döverek polis arabalarının altına sokmaya kalkıştı.

Polisin ailelere planlı bir şekilde ve sindirme amacıyla yaptığı saldırı sırasında coplanan ve tekmelenen kadınlardan 4'ü hastaneye kaldırıldı. Bunlardan **Didar Şensoy** *hastanede vefat etti.* **Didar Şensoy 53 yaşındaydı. İstanbul MLSPB Davası'nda yargılanan Hasan Şensoy'un** *ablası idi ve İnsan Hakları Derneği'nin kurucu üyesi ve Onur Kurulu üyesiydi.*

DİDAR ŞENSOY'UN KATLİNİN YANKILARI

Didar Şensoy için

alnımın en uzun çizgisinde kanayanımsın, ablamsın
yokluğun acı bir bıçak gibi düştü de önüme
öptüm, dudaklarımda parçalandı gül suretin
alnımı ve dudaklarımı ayaza tuttum sonra
sarsın diye senin bin müebbetlik hasretin

Nevzat Çelik-Metris

ÖLÜM

Yıllardır tüm ilerici, demokrat ve devrimcilere yönelen baskı ve işkence ile sindirme uygulamalarına karşı insan onurunu koruma mücadelemizi aktif olarak destekleyen ve yaşamı pahasına en önlerde sürdüren, yürekli ve sevgi dolu anamız,

DİDAR ŞENSOY'u

yılmadan yürüttüğü mücadelemiz içinde yitirdik. Adını ve yaşamını, başeğmezliğin ve onurlu bir mücadelenin simgesi olarak yaşatacağız.

METRİSLİ OĞULLARI, KIZLARI VE KARDEŞLERİ
HASAN ŞENSOY

Cezaevleri'deki devrimcilerin Cumhuriyet gazetesine verdikleri ilanlar, Didar Şensoy'un cenazesine gönderilen en güzel çiçekler oldu.İşte bunlardan birkaçı.

DİDAR ŞENSOY'u

öldürenleri lanetliyoruz. Bütün devrimci-demokrat kamuoyunun, yakınlarının ve mücadele arkadaşlarının acısını paylaşıyoruz. Anısını yüreğimizde daima yaşatacağız. 1 Eylülü unutmayacağız.

MAMAK'TAKİ DEVRİMCİLER ADINA
OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU, NASUH MİTAP,
ALİ BAŞPINAR

Yazışma Adresi
Devrimci İşçi
c/o R. Öncan
Postfach 91 08 43
D-3000 Hannover 91

V.i.S.d:P.: S. Soylu
c/o Kulturzentrum
Karolinenstr.12
D-2000Hamburg 6

AİLELERİN BİR BÖLÜMÜ GÖZALTINDA BİR BÖLÜMÜ MECLİS ÖNÜNDE DİRENİŞTE

Polis saldırıyla da yetinmedi ve aileleri tekrar dövüp tartaklayarak polis arabalarına bindirmeye başladı. İstanbul'dan gelenlerin yanısıra onları Ankara'dan karşılamaya gelen ailelerden 68'i gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında olayı izleyen 19 gazeteci de bulunmaktaydı. Bunun üzerine diğer aileler meclise giderek burada eyleme başladılar. Aileler, gözaltındaki tutuklu yakınlarını bırakılıncaya kadar direnişe devam edeceklerini açıkladılar.

Ailelerin direnişe başlaması üzerine Meclis Başkanı Necmettin Karaduman, ailelerden 3 kişilik bir heyetle görüşeceğini açıkladı. Fakat aileler gözaltındaki aileler bırakılmadığı sürece kimseyle görüşmeyeceklerini ve eyleme devam edeceklerini açıkladılar.

Ailelerin kararlı direnişi sonucu gözaltındakilerin hepsi akşam saat 8 dolaylarında serbest bırakıldı.

Polisin tutuklu yakınlarına ve gazetecilere yönelik bu saldırısı, başta *İnsan Hakları Derneği* olmak üzere tüm demokratik kuruluş ve kişilerce protesto edildi.

Baştarafı Sayfa 7'de

Saat saat faşizmin Analara saldırısı

Saatler geçiyor. Bu uyarı birkaç kez, hem de sert bir biçimde tekrarlanıyor. Bir taraftan da sivil bir polis *tarafından film çekiliyor.*

Biz buraya oturmaya gelmemiştik. Dilekçelerimizi verecek ve dönecektik.

Olayların gelişimi bizi bu duruma getirdi.

Bekliyoruz. Her an gelebilirler diyoruz.

SHP Ankara Milletvekili Seyfi Oktay ve parti il yöneticleri geliyorlar. Amacımızı ve karşılaştığımız durumu anlatıyoruz onlara. Gençlerimizin bize katılmaları hususunda yardımlarını istiyoruz.

Milletvekili ve partililer bir süre sonra tekrar geldiklerinde *"Vali Bey'le görüştük. Tutuklama olmayacak, hepsi serbest* bırakılacak. Başka çaremiz yok.

DİDAR HANIMIN SON SÖZLERİ

Didar Hanım hepimizin duygularını dile getiriyor. Meclis Emniyet Müdürüne şöyle sesleniyor:

"Çocuklarımız serbest bırakılmadıkça buradan ayrılmayacağız. Buradan beni ancak ölüm kaldırabilir."

Meclis kapısındaki sıkı güvenlik önlemlerinin azaldığını görüyoruz.

Bu arada sabahtan itibaren başlattığımız açlık grevimiz sürüyor. Kimse su dışında birşey almıyor.

Haber Ankara'da duyuldukça ziyaretçilerimiz artıyor. Partili hanımlar, dernek yöneticileri destek ziyaretleri

Bir ara Didar Şensoy yerinden kalkıyor. Bize doğru geliyor. Tam benim önümde ayaklarının tökezlediğini farkediyorum. Daha adım atamadan vücudu yere doğru iniyor ve uzanıyor. Yüzü sararıyor, gözleri kapanıyor.

Hepimiz telaşa kapılıyoruz. Kolonya ve su ile ilk müdahale yapılıyor. Arkamızda bulunan polislere "*doktor, doktor*" diye bağırıyoruz. Hiçbir hareket olmuyor. Anneler tarafından bir taxi çağrılıyor ve bir refakatçi eş*liğinde hastaneye kaldırılıyor.*

Biz beklemeye devam ediyoruz. Ge*len haberler olumlu yönde. Gençler* bırakılacakmış. Sabırsızlanıyoruz. Bir an önce gelseler de dilekçelerimizi versek diyoruz.

Topluluğa birileri yaklaşıyor. Leman Fırtına'yı soruyorlar. Alçak sesle birşeyler söylüyorlar Leman Hanım'a. Arkadaşımızın yüzünde bir anda yayılan acı ifade ve şaşkınlık acı gerçeğin anında anlaşılmasına neden oluyor. Ve Meclis hıçkırıklara boğuluyor.

Kardeşimiz, arkadaşımız Didar Sensoy kurtarılamamış ve ÖLMÜŞ.

Olamaz, olamaz diye isyan edesimiz geliyor.

Biraz önce hayat dolu olan Didar Şensoy birden susamaz diye düşünü-

DİDARIMIZ NASIL ÖLEBİLİR ?

Yedibuçuk yıldır içerideki çocuklarımızın haklarını aramada ön safta mücadele eden,çok çeşitli baskılara uğradığı halde yılmayan kardeşimiz Didar Sensoy ölemezdi.

Sabahtan beri sarmalayan olaylara, itip kakılmalara ve strese dayanamamıştı yüreği. Ne olurdu biraz da*yansaydı.* Aslanlarım dediği gençlerin bırakıldıklarını görseydi, gözü açık gitmeseydi.

Ama olmadı. Olmaması gereken olaylar hepimizi perişan etti.

Bu sırada yanımıza gelen SHP lideri E. İnönü ve Fikri Sağlar bize başsağlığı dileyerek gençlerimizin bırakılması için Vali ile görüşeceklerini belirttiler. Ağlayarak anlatılan isteklerimizi dinlediler.

Bu arada Didar Şensoy'un ölümü haberinin etkisi ile zaten sayıflayan sinirlerin iyice gerilmesi sonucu üç ana fenalaşıyor. Sacide Çekmeci, Güler Demirel ve Hanife Deniz Hacettepe Üniversitesi acil servisine kaldırılıyor. Son derece ilgi ve özen gösteriliyor onlara. Görülmedik bir ziyaretçi akını *oluyor ve sevgi desteği akıyor* hastalara. Ne güzel bir dayanışma. **"Ne güzel insanların birbirlerine sev-giyle ve bir amaç çerçevesinde yaklaşmaları"** diyorum. Kavgasız, dostça ve özgürce yaşanacak günlere özlem duyan ve o günleri yaşatacak gözler görüyorum gelenlerin hepsinde. Özverili insanlar tanıyorum.

Evet, bunlar güzel şeyler. Ama ÖLÜM içimizde bir boşluk bir burukluk yaratıyor. Çocuklarımızı düşünüyorum. Onlar ne yapacaklar bu olaylar karşısında. Çok haklı tepkileri karşısında yine tüzük ve yönetmelikler mi işletilecek, çeşitli baskılar ve yasal [illegible] mı getirilecek? Bilemiyoruz.

Oysa bu olaylar olmasaydı, ya[illegible] yollardan meclise gidilecek dilekç[illegible] belki tek tek, belki toplu olarak ve[illegible] cek ve zamanında İstanbul'a dön[illegible] cekti. Ertesi günü basın bu ha[illegible] belki geniş olarak, belki de kısa[illegible] verecek ve olay kapanıp gidecek[illegible]

Ne yazık ki böyle olmadı. Soru[illegible] rımıza çözüm beklerken acılarımı[illegible] rasına kardeşimiz Didar Şensoy'[illegible] tirmenin acısı da eklendi.

Diyelim ki böyle acı verici olay[illegible] bir daha karşılaşmayalım.

Çocuklarımızla ilgili sorunları [illegible]zebilmek için tekrar yollara d[illegible] çareler aramalıyım.

Bir annenin kaleminden

SAAT SAAT FAŞİZMİN ANALARA SALDIRISI

***Didar Şensoy'un ölümünü ve Ankara-İstanbul yürüyüşünü yaşayan bir anne anlatıyor. Bize ulaşan yazıyı aynen yayınlıyoruz. (Ara başlıklar* Devrimci İşçi tarafından konuldu.)**

1 EYLÜL

Yıl 1987. Yaz ayları. İnsanların serinlemek ve dinlenmek için tatile çıktıkları günler. Bir kesim var ki yaşam savaşı veriyor.

Bunlar yedi yıldır her türlü işkence, maddi ve manevi baskıya göğüs gererek bugünlere gelmiş çocuklarımız. İçerideki canlarımız.

Türkiye cezaevlerinde arka arkaya gelen açlık grevi haberleri bizleri bir kez daha yakıyor. Yazın dayanılmaz sıcağında açlık grevinin zorluğunu düşünüyoruz. Açlık grevine neden olan olaylar artık kalksın diyoruz. Cezaevleri düzelsin, çocuklarımız ÖLMESİN istiyoruz.

Gerekli yerlere koşuşturmalar...

Gerekli yerelere koşuşturmalar...

Başvurular başvurular... Grev bşlayalı 45 günü geçmiş. çocuklarımız ölümle pençleleşiyorlar. Bir çare diyoruz. Yetsin artık çektikleri, çektiklerimiz diyoruz.

Sanki gözler kör, kulaklar sağır, duygular demir olmuş.

Gözleri biraz açalım, bizleri görsün*ler istiyoruz.*

Kulaklar bizi duysun istiyoruz.

Duygular yumuşasın, insan sevgisi ile sarılsın istiyoruz.

Ve Bunlari gerçekleştirebilmek için Ankara'ya yürüyelim diyoruz.

Günlerden 30 Ağustos Pazar.

Sabah saatleri. çaresiz analar, babalar, eşler, kardeşler ÇARE arayışı için Sultanahmet parkında toplanıyoruz. Barış sembolü beyaz başörtülerimizi takıyor ve yürümeye başlıyoruz. Umuda yürüyoruz. Barışa ve kardeşliğe yürüyoruz.

Bizleri destekleyen aydınlar, yazarlar, partililer, çeşitli dernekler, dergiler ve gazetelerden yüzlerce temsilci...Onların da yüreklerinde güzel duygular, yasaksız, baskısız bir yaşam özlemi. Bizi uğurlamaya gelmişler.

Yasalara saygılıyız. Suç oluşturmamaya özen gösteriyoruz. Sessiz ve üzgün yürüyoruz. Ellerimizde dost çevrelerden sunulan çiçeklerle güzel günlere diyerek yürüyoruz.

Sirkeci'de bizi bekleyen üç otobüse biniyor ve ağır ağır ayrılıyoruz İstanbul'dan. Aramızda dergi ve gazetelerden, işçi ve öğrencilerden, avukatlardan temsilciler var. Ne güzel bir dayanışma diyoruz. Tüm demokratların bizi anladığını ve desteklediğini düşünüyoruz.

Yollarda dostluklar, sevgiler pekişiyor. Barış, özgürlük, mapusane şarkıları söyleniyor, içten ve duygulu. İlk durağımız Çanakkale oluyor. [S]HP tarafından çiçeklerle ve dostluk[la] karşılanıyoruz. Basın açıklamasını [o]kuyor, onların konuşmalarını dinli[yo]ruz. Ve şehir içinde yine yasanın suç [oluştur]madığı bir biçimde birkaç yüz [me]tre yürüyor, otobüslerimize bini[yo]ruz.

EŞARPLARIMIZI *MENDİL YAPIP* CEZAEVİNE SELAM GÖNDERİYORUZ

[Şe]hir dışına çıktıktan kısa bir süre [son]ra Çanakkale Cezaevi görünüyor. [O]un önünden geçip te çocuklarımıza el sallamak istemez mi analar, [eşl]er, kardeşler.

Cezaevi önüne gelince otobüslerden inip beyaz eşarplarımızı olabildiğince sallıyoruz, bizi görsünler diye. Önce bir işaret görülmüyor. Biraz sonra pencerelerden sallanan bir sürü eşya görüyoruz. Çoşkuluyuz, sevinçliyiz. Onlara bir selam göndermenin mutluluğunu duyuyoruz.

Kentten beri bizi izleyen polisler kızgın, sinirli. Önlemek istiyorlar selamlarımızı. Yaptığımızın fena bir şey olmadığını anlatmaya çalışıyoruz. *"Yol kenarından gidin, 3-4'er kişilik gruplar halinde yürüyün"* diyorlar. Öyle yapıyoruz.

Yine otobüslere biniyor ve Bursa yolunda ilerliyoruz.

Yanık türküler söylüyoruz hep birlikte.

O günün geç saatlerinde Bursa'ya ulaşıyor ve bir sendikanın binasına götürülüyoruz. O saatlere kadar bizleri bekleyenlere teşekkürler sunuyoruz.

Patili ve işçi kardeşlerimizin evlerine beşer onar kişilik gruplar halinde dağılıyoruz.

Evlerde o kadar güzel ağırlanıyoruz *ki bu güzel insanlara gönülden bağ*lanıyoruz. Yeni dostlar edindiğimizden son derece mutluyuz.

Sabahleyin toplanacağımız garaja vardığımızda birçok sivil polisle karşılaşıyor ve şaşırıyoruz. Programımızda SHP parti merkezine uğramak olduğu için oraya gitmek üzere yine arabalara biniyoruz.

Otobüslerin girmesinin yasak olduğu bir caddenin başında iniyor ve *SHP binasına kadar yürüyoruz. Etraf*tan, bizi ilgi ve merakla izleyenler oluyor.

Orada da yerli basınla birlikte diğerlerine amacımızı açıklayan yazıyı okuyoruz. Karşılıklı konuşmalar oluyor. Bizi destekleyen sözler dinliyoruz.

Otobüslerin girmesi yasak olan caddede bizim otobüslerin beklediğini görünce şaşırıyoruz. Sonrada bu işi polislerin yaptığını öğreniyoruz. Giriş ve çıkışlarımızda devamlı fotoğraflarımız ve filmler çekiliyor.

Bursa'ya veda ediyor, Eskişehir'e ulaşmak için yine yolculuğumuza devam ediyoruz.

İkindi saatlerinde Eskişehir'e giriyoruz. Bizi hiç yalnız bırakmayan sivil emniyet görevlileri arabamızı istedikleri yollardan yürütüyorlar. Bir ara otobüsler duruyor ve biz iniyoruz arabalardan. Ama o da ne ? Birden etrafımızı sarıyorlar, arabalardan inmemiz engelleniyor. *"Neden"* diyoruz. Cevap alamıyoruz. İnip ilerleyenler, sonda kalanlardan habersiz sora sora SHP parti binasına geliyorlar. İki arabamız polis eşliğinde parti binası önüne getiriliyor ve arkadaşlarımız arabalardan indiriliyor.

Partide Eskişehir Milletvekili, İl Başkanı, yerli basın mensupları ve partililere basın açıklamasını okuyoruz. Yine konuşmalar yapılıyor, flaşlar patlıyor.

Bir ara pencereden baktığımızda gördüğümüz manzara bizi ürpertiyor. Bu ürperti bir korku değil asla. Belkide şaşkınlık ve anlamsızlık olabilir. Yol boyunca çevik Kuvvet'ten polisler dizilmiş. Yüzleri bize değil dışa dönük. Ve bir çok polis otosu... Bize yönelecek bir hareket mi olacak, yoksa diye geçiyor insanının aklından. Ama niye olsun . Ne yaptık ki. Kimse daha ne olduğunu dahi bilmiyor.

Fakat biz analara bir sıkıntı geliyor. Sanki orada mahsur kalmış gibiyiz. Oysa Şehri şöyle bir dolaşabilir, belki alış veriş yapabilirdik. Zira bir takım ihtiyaçlarımız vardı. Kimi kolonyaya, kimi mendile, kimi ilaca gereksinim duyuyordu.

Onları haklı göremiyorduk.

Sinirler gergin bekleşiyoruz.

Gece bize sağlanan iki otele yerleşiyoruz. Ama otelin çevresinde yine sivil polisler var.

Polis, anneleri tartaklayıp ezdikten sonra emniyete götürmeye çalışıyor.

Sıkıntımızı biraz atabilmek için otelden çıkmayı deniyoruz ve engellenmediğimizi görünce rahatlıyoruz.

Otobüslerimiz otelin önünde bizi bekliyor.

Sabah saat 5 civarında yola koyuluyoruz yine.

Bir saat sonra kahvaltı için mola veriliyor. Bizi izleyen üç arabadaki görevliler de kahvaltı yapıyorlar. hep birlikte tekrar yola koyuluyoruz.

Saatler ilerliyor. Ankara'ya yaklaşıyoruz. 25 km. kala tuvalet molası veriliyor. beş dakika diyoruz. İnenler benzin istasyonun büfesinden su ve sigara almak istiyorlar. Ama sivil polis tarafından engelleniyorlar. Arkadaşımız Didar Şensoy şeker hastası. Ona su yetişmiyor. Su almak istediğini ve hastalığını söylüyor ama *"olmaz" diyorlar. Fazla üstelemiyor.* Mola yerinde inenler otobüse biniyorlar. Yolculuğa devam ediyoruz. Ankara'ya yaklaştıkça bizi izleyen arabalarda artış gözleniyor. Artık Ankara'ya geldik diye seviniyoruz.

Öyle ya, bugün T.B.M.M. açılıyor.

Meclisi göreceğiz. Meclis başkanına dilekçelerimizi sunacağız.

Ondan ve Milletvekillerinden Cezaevi sorunlarına eğilmelerini isteyeceğiz.

İnsanlık onuru ile bağdaşmayan uygulamalardan vazgeçilsin diyeceğiz.

İsteklerimiz gözardı edilmesin, sorunlara kalıcı çözümler bulunsun diyeceğiz.

1980'den beri çektiklerimiz artık yetsin diyeceğiz.

Anaların haklı isteklerinin yerine getirilmesinin gereğini anlatacağız.

Daha birçok şey diyeceğiz.

Bu umutlarla giriyoruz Ankara'ya. Yollarda rastladığımız çok sayıda polisin varlığını Meclisin açılışına yoranlar oluyor.

Başka nedenlere bağlayanlar oluyor.

Otobüsümüz artık tamamen polislerin yönetiminde. Onlar nereye gidiyorsa biz de arkalarından gidiyoruz. Çünkü öyle istiyorlar. Hepimiz sakiniz. Biraz sonra olacakları sanırım hiç düşünen olmuyor.

Ne kada gidiyoruz bilmiyorum. Oldukça geniş ve tenha bir yere varıyoruz. Sonradan oranın Hipodrom olduğunu öğreniyoruz.

"ANANIZ YAŞINDAKİLERE BÖYLE DAVRANMAYA UTANMIYOR MUSUNUZ?"

Birden arabalar duruyor veya durduruluyor.

Birinci arabadan inenler olduğunu görüyoruz. Neler olduğunu anlayamadan ortalık birden karışıyor. Bu kez aniden ortaya çıkan resmi giyisili polislerin insanları itip kalktığını, yerlerde sürüklediğini, savurduğunu görüyoruz. Analar dağılmamak için birbirine sarılıyor panik içinde. Bizlerde şaşkınlık içinde otobüslerimizden inmeye başlıyoruz. Polislerin içinde buluveriyoruz kendimizi. Bu kadar polis*in nereden çıktığını, bize ne yapmak* istediklerini anlayamıyoruz. Bir karışıklık ki anlamaya imkan yok. Henüz otobüsün merdivenlerinde, yanımda duran genci yakalıyor ve kargatulumba götürmeye çalışıyor polis. Delikanlı direniyor, gitmek istemiyor. Ben de üzerine atılıyorum. *"Nereye götürüyorsunuz onu, ne yaptıki o"* diyorum.

Kuvvetli eller beni koparırcasına alıyorlar oradan. Ayaklar benim değil sanki. Zorla yürütülüyorum.*"Tamam"* diyorum. *"Beni de götürüyorlar".*Birden yön değiştiriyorlar. Beni ite kaka polislerden oluşan çemberin içine atıyorlar.*"alın bunu da"* diyerek. İlk kez böyle bir çember görüyorum. Çemberin icinde kıpırdayacak yer yok. Anaların her biri önündeki görevliye *"niye böyle yapıyorsunuz, biz ne yaptık, ananız yaşındakilere böyle davranmaya utanmıyormusunuz"* gibi sözler söylüyor. Kimi sert çıkıyor. *"Fazla konuşmafena olur"* diyor. Kimi *"ne yapalım teyze bize böyle emir verildi"* diyor.

Biraz sonra çemberin bir tarafı açılıyor ve bizleri ite kaka polis otosuna bindirmeye çalışıyorlar. Kimi karga tulumba, kimi çekiştirilerek ekip arabasına bindiriliyoruz. Bir ara Didar Sensoy'un arabaya bindirilmeye çalışılırken benim önümde yere düştüğünü görüyorum. Daha önce bizim çember içinde o da var mıydı bilemiyorum. Polisler kollarında tutup kaldırmak istiyorlar. Kilolu Didar Hanım kalkamıyor ve arabaya kadar sürüklenerek götürülüyor, bindiriliyor. Orada bulunanlar sıkışık bir vaziyette minübüse dolduruluyoruz ve kapılar kapatılıyor. İçeride iki polis var. Biri sert çıkıyor bize, biri ne yapalım diyor.

Diğer taraftakiler ne oldu bilmiyoruz ama itip kakmalar sürüyor.

Cumhuriyet gazetesi muhabirinin epeyi tartaklandığını görüyoruz. Gömleği bele kadar açılmış, yüzü ve göğsü kanlar içinde bir o yana bir bu yana savruluyor.

O kargaşada aramızdaki bütün gençlerin seçilerek alındığını, bu arada kapıları kapatılan otobüslerden de, içeride kalan gençlerin polislerce zorla indirildiğini ve arabalara bindirilerek götürüldüklerini görüyoruz birden.

Dehşet içindeyiz.

Neden buraya getirildik. Neler oluyor?

Gençlerimizi nereye götürdüler?

Oysa şehir merkezinden çok uzaktayız henüz.

Bizlere yaklaşarak *"söyleyin şimdi ne yapmak istiyorsunuz"*diye soruyor polisler.

*"Bizim amacımız Meclise gitmek, dilekçe vermek"*diyoruz. "Peki biz sizi götürelim" diyorlar.*"Bizim otobüslerimiz var onlarla gideriz"*diyoruz. *"olmaz"*diyorlar.

Gençlerimizi soruyoruz."Meclisin önüne götürdük" diyorlar. *"o zaman biz de oraya gidelim"*diyoruz.*"Bu otobüslerle olmaz, biz sizi dörder dörder gönderelim"* diyorlar.*"Gençlerimizi oraya götürdüyseniz, bu şekilde gitmeye razı oluruz"*dediğimizde bize teminat veriyorlar. Ve biz analar bu sözlere inanıyor, taksilerle Meclis kapılarına geliyoruz.

Bir de bakıyoruz ki orada ne gençler var, ne yaşlılar. Aldatıldığımıza kızıyoruz bu kez.

Analar, eşler, kardeşler orada eksiklerimizi saptamaya çalışıyoruz. 108 kişiden 61 kişinin orada olmadığını anlıyoruz. Demek ki dergi, gazete, dernek temsilcileri ve bazı tutuklu yakınları götürülmüş.

Başımızdan kaynar sular dökülüyor. Biz içerideki çocuklarımızın durumunun düzelmesini isterken bir de bu gençlerin üzüntüsü kaplıyor içimizi.

BU MECLİS KİMİN İÇİN VAR

Bir müddet öylece duruyor, yorulan vücutlarımızı, gerilen sinirlerimizi dinlendirmek için kaldırıma oturuyoruz.

*Aramızdan alınan gençlerimiz geti*rilmeden buradan ayrılmamaya ve açlık grevi yapmaya karar veriyoruz.

Biraz sonra meclisin Emniyet Müdürü olduğunu söyleyen bir şahıs yaklaşıyor. **"Burada oturmak yasaktır, hepiniz kalkın"** diyor.

Gençlerimiz buraya getirilmeden kalkmayacağımızı söylüyoruz.

Devamı Sayfa 6'da

Bir tutuklu annesi Meclis'in önünde şöyle haykırıyordu:

"KATİLLER, O'NU SİZ ÖLDÜRDÜNÜZ"

Tutuklu ailelerinin Meclis'e dilekçe verme eylemi sırasında polisin saldırısına uğrayanlardan Didar Şensoy'un Hacettepe'de öldüğü duyulduğunda Meclis'in önünde bekleyen aileler sessizce ağlamaya başlamışlardı. Bir kısmı hıçkırıklarını tutamıyordu.Acıları derindi. 12 Eylül'den bu yana verdiği mücadele ile tüm ailelerin ve cezaevlerindeki tutukluların annesi, ablası haline gelen 53 yaşındaki Didar Şensoy'u kaybetmişlerdi. Ölüm sessizliği hıçkırıklarla bölünüyordu. Tutuklu aileleri baskı ve zulme karşı mücadelelerinde ilk şehitlerini vermişlerdi.

Didar Şensoy'un ölümünün yarattığı şoktan kendisini ilk kurtaran yaşlı bir anne oldu. Sessiz hıçkırıkların arasından güçlü bir haykırış yükseldi Meclis duvarlarına, meclisi ailelerden korumaya çalışan polislere: **"Katiller, O'nu siz öldürdünüz!"**

Hıçkırıklar bu kez, **"Didar'lar ölmez"** sloganıyla kesildi. Gözaltına alınan arkadaşlarının bırakılması için Meclis önünde oturma eylemi yapan aileler, bu sloganla birlikte yeniden kenetlendiler, yeniden bilendiler.

Evren-Özal Rejimi, referandum sürecinde, kendilerine asıl muhalefetin nereden geldiğini çok iyi görmüşlerdi. Meydanlar burjuva politikacılarının, sahte demokrasi nutuklarına şahit olurken, demokrasinin gerçek savunucuları ve sahipleri, büyük baskılar ve zorluklar altında gece gündüz insan hakları mücadelesi sürdürüyorlardı. Aç kalarak, yorgun düşerek, uykusuz kalarak, yaşlı kadınlar erkekler oradan oraya koşuyor, her sabah cezaevleri önünde erken saatlerde toplanıp zulüm uygulamalarına karşı taze bir güçle mücadeleye başlıyorlardı. Ankara Güven Park'ta, İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda oturma eylemleri yapıyorlar, polisin zorbalığına ve tehdidine boyun eğmiyorlar, ve boş bir zaman bulunca da grevci işçileri ziyarete gidiyorlardı. Toplantılar, yürüyüşler, imza kampanyaları ve diğer faaliyetler, iktidarı ürkütmüştü.

Evren-Özal Faşizmi, tekelci güçler ve emperyalistler için Türkiye'yi dikensiz bir gül bahçesi yapamadığını anlayınca hırçınlaşmıştı. Cezaevlerindeki direnişin bedelini tutuklu ailelerine ödetmeye kalktı iktidar. İçerdekilerle başedemeyince dışardakilere saldırdı. Ve 1 Eylül günü Ankara'da, intikamını aldı. Bu, açık bir tehditti, Devrimci-Demokratik Muhalefete gözdağıydı.

Siyasi iktidar, başağrısı olarak gördüğü tutuklu ailelerini susturacağını sanıyordu. Tutuklu ailelerine destek veren devrimci-demokratik güçleri sindireceğini sanıyordu.

Ama bu planlar boşa çıktı, tutmadı. Didar Şensoy'un ölümü, hiç kimseyi yıldırmadı, aksine hem ailelerin hem de İnsan Hakları Derneği'nde örgütlenen ilerici demokrat güçlerin, hem de tüm devrimcilerin mücadele azmini biledi.

Ve iktidar bu son saldırısına ilk cevabını, Meclis önünde bekleyen yaşlı annenin, **"Katiller, O'nu siz öldürdünüz"** haykırışında aldı. İkinci cevabı ise Didar Şensoy'un cenaze töreninde 5000 kişinin bir araya gelişinde aldı.

Didar Şensoy'un beyazla örtülmüş tabutu başında bir araya gelen 5000 kişi, polisin engellemesine rağmen mezarlığa kadar yürüyerek ve yürüyüş sırasında **"Kahrolsun Faşizm, Didar'lar Ölmez"** diye haykırarak iktidarın zulmünün sökmeyeceğini bir kez daha duyuruyordu.

DİDAR ŞENSOY'UN ÇAĞRISINA DESTEK OLALIM

Ankara'da tutuklu yakınlarının 11 Ağustos tarihinde yaptıkları oturma eylemi sırasında kendisiyle görüşen Devrimci İşçi'den bir arkadaşımıza Didar Şensoy, Genel Af için yurtdışından politik destek verilmesinin gerekliliği üzerinde duruyordu.

Didar Şensoy'un bu çağrısı, Türkiye'nin bugün en can alıcı sorununa işaret etmesi bakımından son derece önemlidir. Türkiye'nin bugünkü temel sorunlarından birisi, gerçek yasaklıların özgürlüklerine kavuşmasıdır.

Didar Şensoy, bu gerçeği bir çağrı şeklinde bizlere iletmiştir. Bu çağrı tüm ailelerin ve halklarımızın bir talebini ifade etmektedir.

Bizler, yurtdışında yaşayan ilericiler, demokratlar ve devrimciler olarak, emekçiler, gençler ve ilticacılar olarak bu çağrıya kulak vermeliyiz. 7 yıldır çile çeken buna rağmen çocuklarını yalnız bırakmayan annelere, eşlere, kardeşlere layık olabilmek, halklarımıza layık olabilmek ve kendi inanç ve düşüncelerimize layık olabilmek için Avrupa'nın her yerinde Genel Af yönünde kamuoyu oluşturmalıyız. Bunun yanısıra, hasta tutukluların tedavisi, cezaevi koşullarının iyileştirilmesi, cezaevindeki devrimcilerin maddi ve manevi olarak desteklenmesi için elimizdeki bütün olanakları kullanmalıyız.

Didar Şensoy'un bütün tutuklu yakınları adına yaptığı çağrının gereklerini vakit geçirmeden yerine getirelim. Bu çağrıya kendiliğinden çabalarla, *zayıf girişimlerle* destek olunamaz, örgütlü ve güçlü bir kampanya ile Genel Affın zorunluluğunu Avrupa'ya *anlatmak mümkün ve gereklidir.*

Bütün ilerici, demokrat ve devrimci güçleri bu yönde güçlerini birleştirmeye, etkili ve sonuç alıcı faaliyetlere başlamaya çağırıyoruz.

DİDAR ŞENSOY'UN YURTDIŞINA MESAJI

Polisin saldırısı ve tartaklaması sonucu hayatını kaybeden Didar Şensoy, cezaevlerindeki yaşam koşullarının düzeltilmesi için korkusuzca ve kararlıca mücadele eden bir anne, bir abla idi. MLSPB Davası'nda yargılanan Hasan Şensoy'un ablası olan Didar Şensoy, İstanbul ve Ankara'daki tutuklu ailelerinin bütün faaliyetlerinde en öndeydi. İnsan Hakları Derneği'nin kuruluşundaki aktif çabasıyla O, insan hakları mücadelesinin, demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinin örgütlü sürdürülmesi gerektiğini anlatıyordu. Onurlu eylemiyle içerdekilerin hepsinin Didar ablası, tutuklu ailelerinin mücadelesinin ise sembolü olmuştu.

Didar Şensoy, 10-13 Ağustos tarihleri arasında Ankara Güven Park'ta yapılan oturma eyleminde de en ön öndeydi. Devrimci İşçi'den bir arkadaşımız, bu oturma eylemi sırasında Didar Şensoy'la röportaj yaptı. Bu röportajın bir bölümünü teypten aynen yayınlıyoruz:

Devrimci İşçi: *Yurtdışındakilerden nasıl bir destek bekliyorsunuz?*

Didar Şensoy: Politik bir destek olsun, genel affın çıkartılması yönünde olsun. AET'ye girmek istiyorlar. Türkiye'de demokrasinin varolduğunu ilan ediyorlar. Oralarda Türkiye'de demokrasinin olmadığını anlatın, demokratik kuruluşlara hükümet üzerinde baskı kurdurun, yurtdışından bunları bekliyoruz.

D.İ.: *Yurtdişındaki çeşitli kuruluşlardan yapılan destek sizce yetersiz mi?*

Didar Şensoy: Bu zamana kadar yapılan destekleri yeterli bulmuyoruz. Yurtdışındaki devrimcilerden politik güç olmalarını ve politik destek sağlamalarını bekliyoruz. Çocuklarımıza ilaç yardımı yapabilirler, maddi destek de olabilir. İçerde verem olan bir çok insan var, psikolojik rahatsızlığı olanlar var, midelerinden rahazsız olanlar var. Çocuklarımız bile bile cezaevlerinde ölüme terkediliyor.

D.İ.: Yurtdışında yeni bir komite oluşturuldu, tutukluların sağlık durumlarıyla ilgilenmek, hasta olanları tedavi etmek için. Bu komite Türkiye'ye bir sağlık heyeti göndermeyi düşünüyor, ne dersiniz?

*Didar Şensoy:*Sağlık kurumlarından oluşan bir heyet gelsin,bu heyet baskı yapsın, cezaevlerini ve hasta olanları görmek istiyoruz desinler. Ve içler acısı durumları görsünler. Cezaevlerindekilerin %90'ı hasta, ancak % 10'u sağlıklı durumda.

D.İ.: *Genel Affın çıkmasını olası görüyor musunuz?*

Didar Şensoy: Genel Af bizler için temel bir istem. Çocuklarımız yargılanmadan ceza aldılar. Genel Affın çıkması gerek. Ne var ki, rejim tarafından Genel Affın çıkarılacağını ümit etmiyoruz.

Onlarca polis, Didar Şensoy'u (daire içinde görünen) ve yanın dakileri sindirmeye çalışıyor.